

Appendix

Question-Guide

Initiala Frågor

1. Vilken utbildning har du sedan tidigare?
2. Vad har du för arbetserfarenhet innan detta?
  - a. alt. har du jobbat på samma avdelning under hela din arbetstid?
3. Hur länge har du jobbat på Polisregion Syds Underrättelseavdelning?

Frågor till uppsatsens frågeställning.

1. Kan du beskriva hur processen som leder fram till en förundersökning typiskt ser ut för dig?
  - a. Finns det en personlig/organisatorisk 'checklista'?
    - i. Hur stor påverkan och hjälp har den initiala informationen och intryck för vidare resonemang för dig?
4. Då underrättelsearbete ofta arbetar under tidspress, speciellt i relation till förundersökningar som ofta dyker upp i tidsfönster och behöver vara väldigt timade, hur påverkar tids aspekten hur du arbetar?
  - a. Om det finns/inte finns en tidsaspekt, vad hade du gjort olika?
5. Har du några personliga åtgärder för att hålla dig uppdaterad om hur brottsituationen i region syd och Sverige i sin helhet ser ut, utifrån vilken du kan dra slutsatser?
  - a. Finns det en 'typisk' *modus operandi* för dig?
    - i. Försöker du känna igen mönster, eller leta efter nya perspektiv för att förstå?
6. Förundersökningar tar ju plats i pågående processer, som en förändring av dessa. När du gör bedömningar av pågående processer, vad anser du viktigt att betänka?
  - a. Hur, personligen, gör du för att känna dig trygg och säker i bedömningen av situationer?
    - i. Känner du dig säker att dra slutsatser utifrån en personlig mening, eller har du andra medel som kan hjälpa dig säkerställa dina bedömningar?

Frågor som är mer direkta gällande individen, grupper osv.

1. Hur är ditt resonerande påverkat av vad avdelningen menar på är viktigt?
2. Hur ser du på din roll på arbetsplatsen? Som individ eller som i en grupp?
  - a. Vad innefattas således i denna rollen?
3. Inom organisationen, har ni några regler för processen?
  - a. När brukar i analys processen grupper bildas?
    - i. Hur formar arbetsplats dynamiken mellan dig och dina kollegor alternativt mellan dig och de regler som finns, ditt agerande?
      1. Hur mycket känner du att du kan ha sista ordet?

Intervju 1.

Intervjuare: I

Informant: 1

I: Kan du beskriva processen som leder fram till en förundersökning? Hur den typiskt ser ut för dig personligen.

1: För mig är det, ja men det är flödet. Vi har ett flöde där vi tar hand om och hanterar väldigt mycket information. Det är allt ifrån underrättelseinformation till information som man kan plocka in genom den öppna världen om det är det man ska påstå... Det kan ju fånga mitt intresse, och där kan jag ju börja samla och börja kartlägga. Det är en kartläggning ofta.

I: Som man bygger på?

1: Ja, i den kartläggningen med så många parametrar som möjligt.

I: Och dom här parametrarna, hur utarbetar du dom?

1: Vi har ju en ram allihopa som jobbar här... jag är ju [REDACTED]... vi jobbar enligt [REDACTED] metoden.

I: Den kan jag inte! Du får gärna berätta lite mer!

1: [REDACTED] är en analysmetod som kort går ut på att inhämta, bearbeta, värdera, visualisera, analysera och delge information.

I: Jag förstår.

I: Har du någon personlig åskådning av modellen, något du tycker är extra viktigt i processen?

1: Låt mig tänka... Underlag. Så mycket underlag som möjligt. Och många olika typer av underlag för att kunna lägga fram en... en bra slutsats. Sen om den slutsatsen, den är väldigt mycket... man kan ju inte påstå... jo man kan påstå att saker och ting är sanna om man vet att det har hänt. Men i vår värld är det mycket värdering av information och hypoteser. Det är mycket troligt och mindre troligt. Det är ett resonemang.

I: Så när du först observerar underlag. Hur mycket vikt lägger du på den första anblicken, de första intrycken?

1: Jag försöker ha öppet sinne. Det har jag nog... Men samtidigt så tar jag med mig den informationen så den kan ju förändras.

I: Kan du beskriva lite närmare?

1: Nämen det är ju... det är ju skitsvårt... haha ursäkta! Jag kan ju få in någon obekräftad information. Och det kanske inte väcker mitt intresse sådär omedelbart. Men parallellt med det kan det trilla in annan information som man kan bekräfta. Det kan ju vara saker som händer, det kan vara narkotika, det kan vara baserat på tidigare händelser.

Allt det där gör ju att det där som jag fick till hands initialt gör ju att, baserat på allt annat, gör ju att jag kan liksom kan hasa ut den obekräftade informationen till den bekräftade. Sen vet jag inte riktigt om det var svar på din fråga.

I: Haha, jo det funkar utmärkt! Och bygger detta på vad du ser är viktigt, eller vad avdelningen i sig tycker är viktigt [gällande regler].

1: Som [REDACTED] jobbar jag väldigt mycket fritt. Jag har mina ramar, min inriktning... sen kommer ju från ledningen att... dom kommer med beställningar. Men det är ju väldigt sällan den hamnar hos mig som [REDACTED].

I: Och om man ser på förundersökningen tar plats i en pågående process, som en slutfas av allt arbete, vad skulle du säga gör dig trygg i den analytiska produkten ni tar fram?

1: Ja, det är att jag anser att vi har så pass mycket, vi har kunnat, asså den information som vi har samlat ihop, den är så pass bra så att jag kan i mina slutsatser påstå att 'såhär är det'. Jag lämnar sällan ifrån mig en produkt som jag inte riktigt känner att 'ja det här spretar lite'. Kanske är information som är motsägelsefull, det kan ju de vara t.ex. Ja men om underrättelseinformation säger en sak å sen kan jag få den bekräftad eller inte bekräftad genom spanings iakttagelser. Det kan vara andra typer av inhämtad information så man kan avfärda den. Å då kan det vara en produkt som... eller så blir det ingen produkt. Då får den ligga å 'puttra'.

I: Men då gör du en avvägning av information som [REDACTED] då?

1: Ja. Det kan ju vara att, nämen dom kan komma till mig att säga att 'nu vill vi att du sätter ihop den produkten'... det kommer jag ju absolut. Men det är ofta med det i tanke. Du får vara klar här till siste månaden... siste april här t.ex. Ja, men då får det ju bli utifrån det jag har tillgång till. Då får det bli en produkt som... men då måste man också vara tydlig med det här att leverera den informationen också. Och är det då mindre trovärdigt, då får det ju framgå. Jag kan ju inte lämna ifrån mig en produkt som jag inte tror på.

I: Det är intressant med tidsaspekten. Jag tänker att i relation till ett speciellt pågående fall, där något är i gryningen, något kan hända så måste det ju påverka hur du går tillväga personligen. Har du någon taktik?

1: Ja men det har jag nog. Och det är ju nog baserat på min tid här, haha jag har vart här i [REDACTED] år! Men sen är ju... det är väldigt mycket återkommande. Det är mycket... [REDACTED] sen är det ju många kända individer som återkommer ju. Å då behöver man kanske inte... då är ju den... då vet jag ju 'ja men det behöver man inte betvivla'. Utan, det är kanske mer... asså beroende på många gånger kan ju personer allteftersom åren går komma för högt upp så du når inte dom utan då får utan då får man kanske gå på dom lägre ner. De lägre stående... dom underhuggarna. Men jag jobbar väldigt mycket. Å då ser jag det flesta jag för utifrån ett koncept. En mall.

I: Det låter som en säker strategi när man behöver hålla kvaliteten uppe år efter år?

1: Ja!

I: Att hålla sig uppdaterad om situationen i närområdet, hur gör du personligen för att dra slutsatser ifrån brottssituationen.

1: Ja men det är ju väldigt mycket av det som händer runtom i omgivningen här ju... där får vi ju bra information... om vad som händer och sker. Och det kan ju vara vissa preparat till exempel. Vi ser väldigt mycket cannabis t.ex. å det kan ju vara att man kanske fått bekräftat det, att man ser i området att det bekräftar det här... Ja men då är det ju ett *modus*, vad som händer. Ja men, det kan det komma från en och samma? Kan det vara... Så det är lite... Ja. Nämen vi har en bra bild av vad som händer och sker.

I: Okej, som du nämnde tidigare med gamla fall...

1: Många gånger är det ju återkommande ju. Det kan ju vara tillvägagångsätt... de kan ju skifta. Det kommer hela tiden nya förfinade metoder beroende på vad man jobbar med eller vilken typ av brott...

I: Ja, varje brott kanske är individuellt på så sätt.

1: Det är svårt att förutse en skjutning t.ex. Skjutningar och mord det kommer ju alltid. Det kommer ju alltid in efteråt. Behöver inte alltid vara så, men de är svåra att förhindra. Medan andra typer av brottslighet kan vara lite lättare att komma in innan det sker...

I: Så du menar att det då finns vissa 'tendenser' i olika brottsformer?

1: Ja, trender och tendenser är jätteviktigt. Det är också någonting man kan väga in... men det är mer kanske den stora bilden, lägesbilden, lägesanalysen...

I: Så brott på en större skala? Hur går du tillväga där? Försöker du få ett större perspektiv? t.ex. att läsa om Maffian för att förstå hur familjekriminalitet ser ut?

1: Absolut! Det är ju något som är väldigt intressant. Samtidigt får man ta det för vilken typ av litteratur det är. Det finns ju både skönlitteratur och sen finns det mer dokumentära. Jag försöker hålla mig uppdaterad. Men man får vara väldigt noga med och... att man... det är ju inga sanningar man läser. Källkritik är ju någonting som jag tror på.

I: Ingår det i tjänsten?

1: Oja. Jaja, det är ju grundläggande.

I: Så hur ser du på din roll på arbetsplatsen? Ser du dig som en individ eller en medlem av en grupp?

1: Det är olika. Jag är en lagspelare. Men samtidigt så arbetar jag ju väldigt mycket individuellt. Man sitter i sitt eget. Men vi är ju beroende av varandra. Och det kan vara på grund av olika... att man har olika erfarenheter. Annars kompletterar vi vandra rätt så bra. Vad det gäller att diskutera och att få lite goda råd om man har kört fast lite så underlättar det. Å vi har olika handledare kontra analytiker. Men tillsammans så.

I: Kan du klarlägga lite skillnaden där emellan?

1: Jo men en analytiker är nog lite mer strategisk. Det är lite mer framåtblickande. Till viss del. Samtidigt så är analytikerna inne i det operativa. Svårt att förklara. Lite mer tänk. Lite mer... nämen att komma med 'vad kommer att hända om en viss tid'. Dom har lite mer helheten.

I: Hur ser ditt tänkande ut? Något när du ser information som väcker intresse?

1: Det är klart att det kan jag som [REDACTED] spekulerar. Att det är egentligen inget facit... man har... vi har en ram... också håller det att fylla den... och det gör ju väldigt mycket för att jag ska förstå, vad det är genom att själv titta...

I: Och i [arbetet att fylla] den ramen... blir gruppen alltid nödvändig?

1: Det är kanske mer om jag tänker att det berör fler brottslighet. Att man behöver ha in andra perspektiv. Om det liksom tenderar till att bli något stort. Det kan ju vara insatser eller projekt eller bara rådfråga. Det kan vara för att man kanske inte själv... har begränsad kunskap... man vet mycket väl och har bra koll på det... men samtidigt kan det likaväl vara så att man kan behöva rådsöka... lite input. Och kanske även utifrån sitt resonemang... även 'jag resonerar såhär' 'jag har den här bilden, jag har kommit fram till det här... vad tycker du?' t.ex. det kan vara att man kan rådfråga sin kollega 'får du samma bild om du läser det?'

I: Men det finns fortfarande då en individualitet i analysen?

1: Jaja. Oja! Å så litegrann så har man att nivå bestämma...

I: Nivå bestämma som i?

1: Lixom i produkten. Som i innehållet i produkten som man jobbar med. Det kan vara olika, flera personer som man bygger ett case med... att det här ansvaret det släpper jag liksom över... Men det är min tolkning... å den funktionen den kan ju andra göra annorlunda.

I: Så vidare man vet att det funkar. Då behöver man inte blanda in andra [skämt].

1: Haha, ja absolut!

I: Det tänker jag bidrar till en bra arbetsdynamik, när folk kan känna sig säkra att de kan luta sig tillbaka på andra.

1: Nämen det är... Vi styr över våra produkter, men vi samarbetar...

I: Så sista ordet faller då på...?

1: Det kan var case-till-case baserat. Jag kan känna att, 'nämen nu kommer jag inte mycket mer... jag kommer inte mycket längre, jag har en bra bild, jag har liksom samlat in... jag har tillgång till all information jag kan nå', men det kan ju ändå vara som så att det fattas. Den här slutgiltiga delen. Men då får den ligga och vara så. Då får den ligga och puttra så länge. Så får man sy ihopa, och så får man lämna över... Men det kan ju ändå vara bra underlag och gå vidare... Men sen är det ju lite gran att bara för att jag är färdig med en produkt betyder inte det att det kommer att gå och jobba med utan att det... det är kanske lite gran... det finns såklart många produkter... allting är ju relativt beroende på resurser och vad är det som berör... vad är viktigast och vad har störst påverkan just nu.

I: [redacted] diskuterade just det med direktiv ovanifrån. Att man blir tilldelad sitt hörn och får röra sig där i...

1: Precis. Det gäller att få in det i undersökningen... i fallet.

I: Det låter isfall som det bygger en väldigt bra arbetsdynamik här. Där alla kan känna sig delaktiga...

1: Jamen absolut. Så är det ju Vi berör ju väldigt många gånger våra olika områden. Beroende på vad du jobbar med, om det är våld och vapen så är ju alla skjutningar som äger rum oftast... asså de rör in i varandra.

I: Haha, ja man brukar ju säga att 20% begår 80% av brotten...

1: Så är det ju... det gör ju det så komplext. Du kan liksom inte bara jobba med en typ av brottslighet för att de här personerna sysslar med så mycket annat. Och det måste man vara vaken på. Då måste man ju ändå kunna få bestämma... nu är det narkotika som gäller... så får man ju ha det som en ingång. Sen kan man blanda in annat men...

I: Och det gör att när en typ av brott dyker upp, så söker du upp om det är någon som har gjort likande undersökningar på det här... Så det är en kombination av kollektivt och individuellt tänkande som tillsammans konstruerar bilden. Ser du något potentiellt problem som kan dyka upp på grund av detta?

1: Ja, nej...men så länge man... så länge man får fram en tjänst eller produkten så...

I: Okej. Om vi istället då väljer att kolla på tidsaspekten av underrättelse. Hur ser det ut för dig i fallet där man har oändligt med tid?

1: Det kanske blir... det är väldigt bra att ha en viss begränsning. Precis som att du, som du sa tidigare... när du har ett slutdatum på uppsatsen så får det dig att arbeta mer haha... Jag tror det är bra att ha en tidsbegränsning faktiskt. Man kan ju alltid sitta och vända på alla stenar, men då blir det ju aldrig färdigt. Men det beror på väldigt mycket. Jag tror att det är bra att ha en klar produkt och den blir klar vid det datumet. Sen fortsätter jag ju jobba ju. På den produkten. Men jag har produkt att leverera och kunna redogöra för, men jag försätter ju jobba.

I: Okej! Och vad gör du med det materialet sedan om du ändrar uppfattning?

1: Då kan jag rekommendera det... Absolut. Det är ju ändå så... du har ju ändå jobbat fram en produkt som du är tydlig och klar med... du står bakom det här... såhär ser det ut. Så att det är ju inte så att man påstår någonting och nästa dag 'nej det var nog inte så'. För då lämnar man ju inte in den här produkten.

I: Jo, såklart. Men den första produkten man lämnar ifrån sig bygger ju fortfarande på någon uppfattning om hur man tror det ser ut. Men att sedan ändra bilden...

1: Asså man har ju med sig det grundantagandet. Asså ditt resonemang... eller det resonemang som man hade liksom i slutprodukten... det bär man ju med sig att det kanske kommer se annorlunda ut. Jag tror i grund och botten att även om där dyker upp ett vapen... så är ju ändå grundtanken liksom... Men det kan ju vara som så att det jag levererar och det jag påstår det kan ju mycket väl vara så. Men det kanske inte... på något sätt så finns brottet där och brottet kommer att visa sig så småningom. Men det kanske inte... kommer ske på det sättet jag har påstått i min produkt. Där kan det ju bli asså... där kan det ju förändras... och det är rätt så svårt... för verkligheten ser kanske helt annorlunda ut. Men brottet finns ju ändå med, men det kanske inte är just dom personerna som... det kan tillkomma personer, men kärnan är ju ofta den är ju där. Sen skiftar det ju. Beroende på vad det är du... vad det är för brott och... om det är en stor last på väg in, du vet ju aldrig i slutändan vem som kommer stå som mottagare. Vem du kommer använda som... vad ska jag säga... som 'doer' just för den typen av brottet. Du kan aldrig veta. Så där måste man vara vaken. Å det är det som är så intressant ju. För varenda ärende jag bygger... eller vi bygger... som sen går över till en förundersökning, där får man alltid med sig erfarenhet. Om det går vidare till nästa gång jag har massa erfarenhet med mig ju att... nej det här påstod vi... men det ser ut såhär i verkligheten. Ja då tar man ju med sig det tillbaka. För nästa gång det ska bli bättre, så blir där ännu bättre kanske.

I: Jag förstår vad du menar! Det är kul att man känner att arbetet ger tillbaka!

I: Ja absolut. Att man har en bra kunskap och i med det så känner man sig tryggare.
[Slut]

Intervju 2.

Intervjuare: I

Informant: 2

I: Skulle du kunna ge en bred beskrivning av hur man försöker säkerhetsställa information i analysprocessen?

2: Det är inte alltid likadant. Oftast är mängd värt, utifrån mitt perspektiv här, där jag är nu. Vi identifierar en företeelse eller ett fenomen och sen hamnar vi ju alltid där vi försöker yrka resurser. Då är man ju långt ifrån en förundersökning, då är det mer spaning, [REDACTED]. Där man arbetar upp den här informationen som vi har identifierat.

I: Om det kommer information som ni inte har räknat med tidigare. Påverkar det den initiala bedömningen?

2: Ja, det kan ju helt förändra karaktär, ärendet. Det kan vara... ett klassiskt narkotikabrott. Så kan det visa sig att vi inte hittar något, men vi hittar 20 vapen istället. Ja då blir det ju ett annat brottsfall.

I: Man går tillbaka och omarbetar?

2: Nej, det är fortfarande samma process. Men då har man ju redan de här... oftast, iakttagelser... telefonlistor, kanske om man har fått tvångsmedel, så har man ju den informationen.

I: Så första informationen, första uppfattningen, hur följer den med?

2: Man försöker ju använda 'verktygslådan' så gott det går.

I: Verktygslådan?

2: Till att börja med har vi en viss kunskap som man bygger upp och som är ganska gedigen. Och sen, utifrån den, så kommer där information. Och då söker man värdera den här informationen med den här bakomliggande kunskapen som vi har, och lägger ihop. Är detta någonting som är... kittlar det? Och då får man kanske den här... kanske inte den analytiska biten, utan mer känslan. Det känns som att det är någonting här. Och sen, utifrån det, kan man försöka säkra upp det med analytisk teknik. Ungefär så arbetar jag.

I: Vad kommer känsla ifrån?

2: Det är skitintressant. Och det skiljer sig om man har en känsla eller inte ens känsla. Det är inte alltid samma, beroende på person till person, och den bygger ändå på någon form av kunskap. Kunskap som individen har.

I: Och hur mycket litar man på denna kunskapen att fortsätta vara relevant?

2: Efter ett tag kan man ju bli mer säker på sin egen känsla.

I: Det kan ju vara lite farligt också.

2: Nja, det tycker jag nog inte. Det är nog bara positivt om man... Så det är ju nog något som är positivt.

I: Ja, den finns ju säkert hos alla personer, beroende på vad man håller på med, att man känner att man gör rätt sak.

2: Ja, så det är nog något som är mer positivt, än negativt. Det bara förstärker. Sen måste jag säga såhär också. Vi brottas ju med resurser.

I: Det har nämnts tidigare.

2: Asså vi har mängder av bra ärenden hela tiden som vi tycker, på olika nivåer, som vi tycker att egentligen måste vi göra någonting åt. Å sen måste man välja, vad vi tar, vad ska vi satsa på, vad ska vi prioritera. Det är ju den regionala ledningsgruppen, som alltid tar dom besluten. Vi kan ju påverka det till en viss del. Men beslutet är inte hos oss.

I: Och dom sköter hela organiserandet?

2: Ja, hela regionen då. Det är en regional ledningsgrupp där dom bestämmer vad vi vill prioritera. Vart vi ska. 'Ja nu har underrättstjänst enheten identifierat detta, och vi har fått det presenterat för oss'. 'Jaha, ska vi satsa 3 veckor av polisiära resurser på detta eller ska vi ta något annat.'

I: Samarbetet på institutionen. Hur ser det ut? Många andra har pratat om expertis, hur man använder varandra. Finns det några bra strukturer för att hantera detta?

2: Det formella är nog att man är specialiserad i olika genrer. Å då är det oftast så att den personen som tittar på ett problem, hon eller han hittar ofta problemen. Sen kan det ju vara att jag hittar det ibland, och då får man ha en dialog. Men jag kan mycket väl köra ett [REDACTED] ärende, det är inte förbjudet.

I: Hur gör du för att hålla dig uppdaterad om situationen i Region Syd?

2: Vi jobbar ju över hela regionen och därför är det viktigt för oss att se och höra vad som händer i alla dom norra delarna i regionen så att man kan... vi har ju tillgång till allt. Alla system och all information. Så det hittar man det på olika sätt. Det finns tillgängligt.

I: Och urval ser ut hur?

2: Vi har ju en ganska bra stor uppgiftsamling. Där all information finns. Och där finns jättemycket information. Och där kan man ju välja olika kategorier som man kan kolla på. Kring personer, fordon, brott, kommuner osv. Det är bara fantasin som sätter stopp. Men då måste jag ju ha en plan. Det är ju inte radom. Å den planen är ju utifrån mitt ansvarsområde här i Region Syd.

I: Så det är där allt tar form?

2: Där finns ju information tillgänglig, så där kan man få den... systematiserad. Få den ganska konkret. Men innan den här bilden så har vi alltid ett flöde av information som man läser och lyssnar på. Och det är kanske där i början där... att man ibland snappar upp vissa saker som man tycker är 'jaha varför hände detta nu'. Å sen går man till databasen och får det mer konkret. Sen utifrån det kan man ju... ja, det blir ju ganska visuellt bra. Man kan göra mängder av saker utifrån den informationen där.

Och vi har ju faktiskt... Jag tror inte vi nyttjar all vår information som vi egentligen har, för vi har enormt mycket information, källor vi kan gräva i.

I: Ja, det kommer någonstans in på uppsatsens huvudfokus, vad är det valet bygger på. Så i den här basen, vad är det man utgår ifrån?

2: Man kan se frekvenser, platser, man kan använda informationen till egentligen allting.

I: Påverkar tidsperspektivet ditt användande?

2: Ofta så ligger vi under tidspress. Vi har ju inte den tiden som vi vill ha. Utan då får man göra, ja det man tycker är viktigast, man får prioritera vissa saker över andra.

I: Hur gör du för att hålla dig uppdaterad i processen?

2: Det enda är att man har färsk information. Alltså att man alltid är i rätt tidsanda i ärendet. I mitt lilla arbete så att säga. Man måste ändå följa med och vara i rätt tid. Tycker jag är viktigt. För det förändras så, bilden av någonting, nu pratar jag generellt. Allt, småbrott och stora brott och generellt det förändras faktiskt ganska fort. Så det gäller att vara med, även dom här grova, tunga, multi-kriminella gängen, det förändras hela tiden. Någon gång är en individ med i det gänget, en annan gång är individen med i ett annat gäng. Och det är kanske något som vi har lärt oss sista tiden. Att vi inte kan vara så stereotypa i vårt tänk utan vi måste tänka att det kan ske förändringar. På 90-talet skedde inte dom förändringarna med dom grova MC gängen, dom höll sig till sitt gäng, dom ändrade inte gärna över till det konkurrerande gänget. Å där fastnade vi kanske i det tänket. Men det har vi lärt oss nu. Vi måste se att det kan förändras. Snabbt. Oftast är det ju att, där pengarna är, där är brotten. Och det har vi sett idag, det här med bedrägerier. Förr fanns inte bedrägerierna i den omfattningen som idag. Nu är det oerhört vanligt. Det är lätt och man kan syssla med det om man bara har lite teknisk kunskap. Å då ser man kanske att förr var det mer experter som sysslade med de här bedrägerierna. Men nu ser man att det är dom tidigare kriminella som tidigare langade narkotika. Dom sysslar med grova bedrägerier. För det är mer lukrativt. Man får lättare pengar, och det är inte lika högt straff.

[Slut]

Intervju 3.

Intervjuare: I

Informant: 3

I: Om du skulle beskriva den analytiska processen, i generella termer, utifrån personliga funderingar, hur föreställer du dig den?

3: Hur man... men är det processen att komma fram till ett beslut?

I: Ja, bedömningen av underrättelse i processen.

3: I grunden har vi ju hela den vanliga underrättelseprocessen. Att identifiera problem... Ja, du kan ju cykeln [Underrättelsecykeln]. Sen är det ju, som alltid, det är en teoretisk modell, och den är inget annorlunda ifrån andra beslutsprocesser egentligen. Du kan ha den inom forskning, du kan ha den inom journalistik, där finns ju väldigt många likheter. Eller på den privata sidan, för den delen, när man ska ta fram ett beslut. T.ex. Ska Ikea expandera i Kina? Så har du en frågeställning och sen ett kunskapsbehov. Sen kan man säga att tiden är en typisk faktor ibland. Du börjar kanske med en frågeställning och sedan hinner du inhämta och bearbeta, men så inträffar saker på vägen som gör att den frågeställningen, eller problemformuleringen vi hade från början inte är aktuell längre. Exempelvis, en problemanalys kan ju förändras under vägen, så problemet blir gammalt och då är frågan om man ska slutföra, eller avbryta, backa och ändra behovet. Det får man göra ibland. Då måste man vara ödmjuk. Ja, men ta Ikea exemplet igen. Om Ikea ska expandera i Kina, och sedan så börjar handelskriget mellan USA och Kina som gör att allt förändras, ja då får man ta och formulera om.

I: Så i identifieringen av ett problem, vart väljer du att börja?

3: Det kan vara olika. Det kan vara något som sticker ut från det normala. Säg att det är brottsstatistik, så är det en ab-normalitet från det förväntade värdet. Sen går det ju att argumentera att vissa typer av brott, även om det är förväntat med ett visst antal mord, så kan det vara att den normala nivån inte är acceptabel ändå. Om vi jämför sprängningar och skjutningar nu, kontra 10 år sedan, då har vi nästan vant oss vid skjutningar och sprängningar, om vi tittar de senaste 2–3 år tillbaka. Så helt plötsligt har ju normalnivån höjts. Så det kan ju vara att man, ur ett politiskt hänseende och trygghetsskapande säger att 'nej men även om den normala nivån är inte acceptabel' och sen välja att tycka ner på just det.

I: Det är ju från ett statistiskt eller politiskt perspektiv, att förbättra något, men hur ser ditt perspektiv ut?

3: Nej så behöver det inte vara. Det behöver inte alltid vara... det kan ju vara någonting som underrättelse anser att man ska ligga på framkant på egentligen, det kan vara någonting egentligen... för att identifiera 'är det här ett problem eller inte?' Vi kan ta... som exempel, flyktingvägen 2015. Den börjar egentligen tidigare. Där har vi hela arabiska våren, och man tidigt ställde sig frågan egentligen 'har det här någon påverkan på polisen i Sverige?'. Det är jättesvårt att säga, eftersom det ligger kanske så långt fram i tiden. Men jag vet att man tittade på det relativt tidigt. Men det är kanske inte så lätt att dra dom här kopplingarna, det är ingen ab-normalitet utifrån... vi har flyktingströmmar... det har vi alltid haft. Vad är det som gör då att denna är på detta sättet? Ja, men då, bara för att avgöra, är det här ett problem eller inte? Så är det. Det kan vara den typen av internationella händelser. Det kan vara lagstiftning. Det kan egentligen göras redan från början genom att titta på effekten på kriminalitet. Vilka hål finns? vilka risker finns? Och vilka hål kommer dom hitta i... dom *modus* anpassar sig alltid. Så det är ju, där är ingen ab-normalitet, men där vet vi att man, att man behöver hantera det som ska komma.

Öresundsbron är också ett exempel på detta. Vi visste att den skulle byggas. Så gjorde man en analys 'okej vilka konsekvenser kan detta få för brottsligheten?'. Det är också under stora grejer, under demonstrationer som av EU medlemskap exempelvis.

I: Det bygger ju på en bild man har av händelser som associerade med en viss handling. Fotbollsmatch betyder kravaller.

3: Kan betyda!

I: Absolut.

3: Sen har du det andra där du får en känd händelse men du har egentligen ingen aning alls att gå på. Och då uppstår behovet och frågan, 'är det här en risk överhuvudtaget?'

I: Sen har man tidsperspektivet. Antingen har du tidspress, eller så har du det inte. I det fallet av tidspress, har du några personliga åtgärder som du känner du kan använda för att bedöma informationen?

3: Man är aldrig nöjd. Och där skiljer ju underrättelse från forskning. För att forskningen kan du ju vänta på ett medicinskt resultat när du gör dina labbtester. Där måste du vara så 100%. Det måste vara kliniskt bevisat, då är det egentligen metoden för att få det godkänt, kanske för att få det bevisat så att säga, som är det som är gränsen och då är tiden helt irrelevant. Men vi har ju inte tiden att vänta. Vet vi att den här händelsen inträffar, då blir det 'good enough'. Och det har vi hela... som Agrell brukar säga, "klockan tickar". Och så är det verkligen. Jag måste ha ett beslut. Och då får man... då får man ta erfarenheter av informationen man har så gott som möjligt. Men att säga om forskningen också, det finns andra hinder där, för ibland måste forskarna... det kanske föregår att man kanske vet att andra forskare forskar på samma saker, och då är det ett race att publicera. Så dom har också en tidspress.

I: Ja, nu när jag håller på med min uppsats är jag i en liknande situation. Jag behöver vara färdig om 14 dagar, så då gäller det att förlita sig på att det kommer gå vägen, och förhålla sig till det.

3: Ja, och då är det också viktigt med en second opinion, att man har någon som går in och granskar.

I: Så man inte blir själv-blind.

3: Exakt.

I: Och här Brottregion Syd, hur gör du för att hålla dig uppdaterad om vad som pågår.

3: Ja, asså man får ju ha sina, det finns ju ämnesområde. T.ex. säg att du har dom som jobbar med... säg att du har dom som jobbar med narkotika. Dels kan du ha ett ämnesområde som du fokuserar på. Dels kan du ha ett geografiskt område, och det är uppdelat lite olika på vilken nivå, och det finns några nationella inriktningar. Och det går ju över [linjer]. Inriktningar dom skär igenom. Säg att du jobbar med narkotika, du har ett regionalt ansvar för narkotika. Då är det ett smalt ämnesområde, men brett geografiskt. Sen kan det vara tvärt om, du kan ha stenkoll på vad som händer i en kommun, all brottslighet.

I: Och i ditt fall?

3: Jag tittar ganska brett. Vi tittar på hela regionen, men då har vi ju bra informationsflöde från dom som sitter lokalt ute i dom olika områdena. Och dom sitter ju på... dom bygger geografiska små pusselbitar. Sen får vi sätta ihop dom pusselbitarna, hur det ser ut i hela regionen. Ta som exempel:

Vi är uppdelat ett antal poliser, vi har 5 polisområden och 3 polisområden rapporterar samma fenomen. Då, helt plötsligt, kan det bli en regional fråga. Sen kan det vara brottslighet som förflyttar sig mellan områdena också. Någon är ju alltid först. Så är det i Europa också ju. Därför är det intressant att också titta på vad händer i andra länder. Danmark Tyskland Polen Baltikum. Det ligger så nära och har sådana förbindelser i Region Syd, det är intressant vad som händer där. Och Skåne är en transit region. Tänk dig Sverige som en tratt ungefär, Skåne är där allt åker in och ut. Vi är ofta föregångare i vissa *modus* så det börjar här och sen sprider det sig.

I: Men då förlitar man sig på information från vissa kanaler?

3: Men det ingår i det också, och det kan ju dom lokalt följa och hitta.

I: Men man följer ju deras resonemang.

3: Ja både och. Pusslet byggs underifrån och uppåt egentligen. Och sen så sätter man ihop det. Men sen att följa med det gör vi också ju, via både öppna och stängda källor. Ett enkelt sätt är ju att titta på Europols hemsida vad som händer där. Det är ju ingen hemlig information. Media... ja. Man kan titta på ett specialområde. Du kan titta på... finns ju C.A.N. Det är narkotikaorganisation i Sverige, så man kan följa den. Det är också öppet.

I: Men det handlar om att ta från andra då.

3: Ja du gör ju en inhämtningsplan ju, om du har en frågeställning som du ska kolla på, du har ju vissa inriktningar som du ska följa hela tiden med den. Som exempel, organiserad brottslighet, det är ett EU direktiv det kan du ju inte släppa.

I: Så när du bygger detta pusslet, vad använder du för personliga verktyg? Vissa jag har intervjuat har pratat om trender osv.

3: Det är en typisk mänsklig grej att vi gärna vill se mönster i saker och ting. Man letar... det är klart man letar efter en gemensam nämnare. Men sen får man fråga, om vi nu pratar kausalitet och orsakssammanhang, ja det är lätt att hitta samband som inte är... är det ett kausalt samband? Det här med klassisk statistik. När antal tv licenser ökade i England så ökade antalet självmord. Det var ju inte det som det berodde på, men det gick fortfarande att se ett samband. Å där måste man kunna se kausala samband, hänger de här två ihop. Å där kan man ju se, där kan man prata om skillnader idag... kan du skillnaden komplexa problem och komplexitet.

3: Det här kan du googla upp, det är gamla teoretiker från 40-talet. Man börjar prata om detta, men det är egentligen för att visa på forskningen i naturvetenskap. Men man kan säga såhär, att något som är komplicerat ... Tänk dig ett urverk, det är ganska komplicerat, men outputen det är ganska... slutsvaret är ganska samma, klockan vrider sig.

Ett komplicerat system, du kan bara från tre olika output. Ja, nej eller kanske.

Ett komplext problem, där har vi orsaks sammanband. Det är inte bara en variabel utan flera som hänger ihop med flera andra variabler som kan vara föränderliga och oberäknliga. Så du vet, du kan inte bara säga "om vi gör så, så får vi det utfallet" vilket du kan i ett komplicerat system. Om du tar bort en bult i ett komplicerat urverk så kommer vi få det här eller det här utfallet. Men det kan du inte göra här [I komplexa], för det är så otroligt många alternativ. Oftast så är underrättelseverksamheten mycket mer komplex än komplicerad.

Då är risken med mönster att vi gör om verkligheten till det här [komplicerade systemet] när det istället är det här [komplexa systemet]. Så googla skillnad mellan komplexitet och något som är komplicerat.

Det böjande för runt 100 år sedan, men man menade på att forskningen kan... om du ska studera ett samhälle finns det så många orsaks sammanband, man pratar om 'the butterfly effekt'.

I: Kaos-effekten.

3: Viftar en fjäril med vingarna i Kina kan det bli storm i Europa.

I: Hur fasiken gör du för att hålla dig över vattnet i så fall?

3: Haha, ja. Åter igen, man blir aldrig nöjd. Vi har inte dom vetenskapliga metoderna så vi kan bena ut, och inte tiden heller så vi kan bena ut exakt. Så man får på något sätt försöka trycka in det.

I: Varje variabel har ett värde.

3: Ja, har du gjort regressionsanalys.

I: Knappt.

3: Å där är det egentligen för att väga varje variabels värde i sig. Å det... det går inte att göra på samma sätt. Åter igen, vi har inte den vetenskapliga metoderna för den delen att göra det. Utan man får... men det lär man sig efter hand också, det svåra är alltid att veta 'okej, nu är inte alltid den variabeln så stark som den var för två år sedan'.

I: Och det bygger på?

3: Säg såhär, indikationer på, jag kan ta ett praktiskt exempel på... ja men vi kan ta hotanalys... eller riskanalys utifrån det här 'nu ska vi utvärdera sannolikheten för att det ska ske en sprängning imorgon'. Då får man titta tillbaka i tid, ja vad har vi för bra indikationer för, hur har dom gjort innan. Nej vi tar, om det ska ske en skjutning. Vilka har en förmåga, finns det någon som har uttryckt en vilja, har vi några underrättelser som tyder på det. Har dom här gärningspersonerna uttryckt hot mot någon? Har vi någon historik med detta? Har vi någon historik som handlar om dom har skaffat vapen och så vidare? Då är det en erfarenhets fråga. Då får man bygga upp det. Sen får man kanske säga, skaffa vapen är en sådan bra indikator, vi har en erfarenhet att den här personen har begått våldsdåd. Ja, vad händer om dom modus anpassar, dom börjar spränga, då är det där gammalt. Då är det förläget, då får du bygga om det gamla antagandet.

I: Ja men exakt. Du söker att ifrågasätta dina gamla antaganden

3: Exakt. Och det är grymt svårt att falsifiera. Och på något sätt när man pratar sannolikhet, i slutändan när man ska hård dra det, så är det ja eller nej. Beslutsfattaren måste ta ett beslut. Tror jag på detta ja eller nej. Jag har ett jättebra exempel på det när man tittar på Usama bin Laden, om skulle man slå till eller inte mot hans boende i Afghanistan, Ja då gjorde man också uppskattningar 47% mot 53%. Hur fan gör man då. För beslutsfattaren måste ta ett beslut. Så i någon mening blir det digitalt. 0 eller 1. Å så vet du att om det går bra, så går allting bra, går det dåligt så... Nej men dom flesta är ödmjuka. Men när man sitter där så är det lätt att vara nervös. När man vet att det är stora resurser, stora konsekvenser.

Har du en stor kommandering, som en fotbollsmatch t.ex. sätter du en hög siffra så drar du får mycket resurser i onödan, sätter du för låg så blir det tvärt om. Det är ett typexempel då där vi värderar, för har du tagit i mycket då och har det kommit mycket resurser. Det kanske är det som har den lugnande effekten en show of force. Men sen kanske polisen säger 'varför var det såhär mycket?' 'Det hände ju ingenting'.

I: Och i analysprocesser, har du några andra metoder?

3: Ja då kan man ju ta givetvis ta någon som inte har haft något att göra med fallet och få en second opinion.

I: Formella eller informella antaganden?

3: Det är inte formellt att vi har vissa specifika vägar. Det kan vi göra efterhand, lite som du gör nu här, skriva ner, skicka tillbaka, stämmer det här, tillbaka igen. Den gör man ju ofta hela tiden. Men sen när du sitter med, så kallad slutprodukt, så kan du ju ha en, du kan ha en grupp det beror på vilken produkt det är och hur stor den är. Ska det vara en offentlig handling är det kanske ännu viktigare att dubbelkolla, då är det någonting polismyndigheten ska använda.

I: Så ju fler personer ju bättre produkt?

3: Ju större grupp ju större chans att det är någon som inte håller med. Även om du har risk för group think, ju fler du har ju mindre risk är det att... du minskar risken för fel skulle jag hävda. Beror på hur man gör det. Bästa är om dom gör det oberoende av varandra, för att minska risken med group think. 'Vad tycker ni?' så är det någon som tycker 'det här är inte bra' 'det här är bra' 'det här är någon som inte vägar'.

I: Känner du dig som en individ eller som i en grupp när du gör din analys?

3: Ä, vi jobbar ju som individer, men vi jobbar ju i team. Ja, det är lite hönan eller ägget. I slutändan är det ditt egna namn som står på produkten, men det kan ju variera på vad som gör det.

I: Har vart samma svar rakt över alla intervjuer. Kanske betyder att ni har en bra arbetsdynamik.

3: Det är det du vill också. Du vet ju att det du kan bara är en pusselbit, därför vill du ha in andras synpunkter på det också. Det är det som är så fascinerande också, vi kan titta på samma data, men ha olika tolkningar beroende på vad vi har i våran ryggsäck. Och det får man också utnyttja, folk har olika utbildningar olika erfarenhet. Det som är så bra när man kan mixa ihop det.

I: Men har expertis alltid rätt? Och finns det andra saker som påverkar detta? Vem som är högljudd?

3: Ja. Sen är det inte alltid... det kommer man ifrån lite om man gör en skriftlig produkt för då är det inte alltid den som har... Sen är frågan om man vill föra en sådan diskussion och ställer frågorna till alla, så alla får lika mycket... ja det finns lite tekniker till det.

I: I en annan intervju pratades det just om en expert som alltid förutspådde samma slutsats för ett visst dåd.

3: Vid det tillfället, ja har vi någon annan information som talar emot så... Så länge vi inte har något annat, ja då blir det ju huvudtesen.

[Slut]

Intervju 4.

Intervjuare: I

Informant: 4

I: Så hur gör du för att skaffa dig en uppfattning av situationen? Har haft 2 intervjuer innan, och de har haft olika åsikter...

4: Ja men det är det som är så bra när det kommer nya medarbetare så här hela tiden. När jag började här... om man börjar så såg kartan ut så här va 'dom aktörerna, dom nätverken och dom ledarna'. Men det här förändras lite grand efterhand och sen påverkas ju... och sen växer ju liksom folk upp som blir nya aktörer, som jag, som vart här lite längre, inte blir lika duktig... asså man är fast i det hela. Och det är inte så att dom har slutat heller, som vart med tidigare. Men där tycker jag det är svårare om man vart här ett tag att dom här 90-talister pratade man om innan... nu pratar vi 00 liksom!

I: Ja, det känns till och med ungt för mig!

4: Haha ja. Nä men det är ju... det blir lite så men därför så är det rätt bra att det hela tiden byggs på med ny information och nya medarbetare som kommer in som har lite kanske av det med sig.

I: Men hur aktiv är du då i att uppdatera dig via att läsa artiklar osv. i jämförelse med detta?

4: Ja men det kan man ju göra. Du kan ju få information från andra länder osv. Hur funkar det på Balkan liksom? Där finns ju ändå en hel del å hämta på det sättet va så att det kan man ju göra så!

I: Speciellt när det är nyare brott?

4: Ja, precis! Så länge man är säker på källan så, visst är det så!

I: Om vi tar den här processen som går från uppmärksammandet av brott till avslutande av analysprocessen, hur ser den personligen ut för dig?

4: Ja, asså jag... personligen då så sitter jag [REDACTED] då... och den grövre [REDACTED] brottsligheten å där har man ju... här finns ju liksom ett visst antal aktörer ett visst antal nätverk som är mer eller mindre kända å som å så sitter vi i ett flöde av information kan man se det på olika sätt å utifrån det eller vad jag kanske har samlat på mig av egen erfarenhet så dyker där kanske plötsligt upp den och den och den informationen som kommer in. Den kan ju komma från olika håll. Och då... och sen har vi ju vissa premisser som vi får utgå ifrån. Vi styrs ju ändå av dom här polisoperativa inriktningarna, vad vi ska jobba med. Sen har det ju vart... sen eftersom det sett ut som det gjort i Malmö de senaste åren, så är det ju också rätt viktigt att ha fokus på det dödliga våldet, att man på något sätt i arbetet... vårt arbete riktas mot det dödliga våldet. Vilket ju då styr, kanske då utesluter vissa saker också då... därför att vi har den fokusen i arbetet. Så då blir det va. Men asså utifrån en information som man har som kommer in så är det någonting som väcker ens intresse i det hela, å sen så tittar man å så vet man kanske då redan att det här kan mycket väl stämma. Det här är ett mönster vi känner igen. När det gäller de här personerna. Man bedömer kanske att det här känns som en bra information.

I: I en intervju igår kom det upp om avgränsningar. Av hur fri man får vara, och vad man ska förhålla sig till.

4: Vi har ju, alla som sitter här har ju olika ansvarsområden. Å få framförallt de stora områdena är ju vapen, våld, narkotika som vi då tittar på. Sen har vi också människohandel osv. Så där finns ju lixom... utifrån informationsflödet så kan man ju sätta sig ner och diskutera ihop med andra.

I: Okej, och dessa grupper, bildas de automatiskt eller av funktion?

4: Du tänker här då? Om man bildar någon form a team... Ja det är väll, asså de överlag här så tycker jag att det är lite ostrukturerat när det gäller just det va. Samtidigt som vi jobbar med våra grejer så är vi rätt så händelse styrda. Det kommer lixom hela tiden in beställningar om det... å frågor om det... å sen så sker ett mord kanske så måste någon härifrån vara med i den utredningsgruppen... så man har hela det här... det är faktiskt svårt har jag märkt att få dom där, riktiga grupperna. Det optimala annars är ju att man sätter ihop en grupp. Vilka behöver vi här? Vi behöver 2 analytiker och två handläggare, den och den på specialområdet. Å det kan ju hända ibland. Men överlag så jobbar vi ju med rätt mycket ensam ansvar utifrån, det jag producerar tillslut som sen ska ligga för bedömning, t.ex. ska vi köra det här eller likande. Det är man ju ofta rätt så ensam om.

I: Och det påverkar om du kan ha sista ordet?

4: Jag har möjlighet att ge mina rekommendationer... Såhär tycker jag vi ska angripa det här problemet. Och sen så utifrån det så får det först bli ett beslut från att ska man köra på det här som ett ärende eller ska vi inte göra det? I den bästa av världar finns det naturligtvis flera saker att välja på för en ledningsgrupp va. Å därför så har man det här... vet jag att [REDACTED] har vart delaktig i: Hur viktas saker å ting.

I: Ja [REDACTED] gillar lite teorin bakom det haha

4: Haha ja, hur viktas vi det och hur mycket är det värt. Jag vet att [REDACTED] har lagt ner en del tid på det å så är det ju naturligtvis.

I: Det kan man ju vara hyfsat bra ibland antar jag?

4: Ja, för vi har ju egentligen ingen... jag vet inte exakt hur det ser ut heller... men vi har ju ingen sådan här vetenskaplig process när ska vi hissa den gula flaggan. Jag vet lixom inte hur många sådana parametrar när det gäller den typen av brottslighet eller den typen av brottslighet. Där finns lixom ingen sådan där fastlagd, utan det är helt upp till dig eller mig som sitter lixom och jobbar med det. Jamen vänta nu här, det avviker från normalläget va. Å då måste man just först ha koll på normalläget. Men det har man ju då, om man nu tar [REDACTED] så har vi ett nätverk inom region Syd med underrättelsehandläggare som har [REDACTED] som specialområde eller som dom är ansvariga för så att säga. Å vi har ju ett möte ofta i början av året när vi stämmer av lixom hur ser det ut där och hur ser det ut där. Med det så har man ju hyfsat bra koll på normalläget lixom.

I: Låter effektivt!

4: Ja, men det bli ganska bra vi har relativt god koll på läget... så börjar någonting dyka upp som avviker så reagerar folk. Så har dom fått in det, så kan vi kanske, som har det lite mer övergripande regionala ansvaret, flagga för detta. Men som sagt, där finns ju många olika brottstyper och det är nog väldigt mycket upp till dom som sitter och har ansvarsområdet att reagera personligen på det man ser.

I: Så det ligger både på att ni känner att ni kan ge en hyfsad produkt, men också att de ber om något en viss tid, och då måste man leverera det?

4: Ja jo ibland är det så. Nu vill vi veta om det. Eller vi vill si eller så. Ja vafan vet vi om det egentligen ungefär va. Då får vi ju börja lixom... så det kan mycket väl komma... vi har ganska många uppdragsgivare. Jag vet vi satt här och här var ett arbete innan... [REDACTED] som ledde också där vi skulle bedöma lixom hur ser våran framtida verksamhet ut? Där vi då satt och identifierade bland annat våra uppdragsgivare, å dom är faktiskt ganska många egentligen som önskar på något sätt våra produkter så att säga. Så det spretar ganska mycket samtidigt.

I: Så tar man den tidsaspekten då och jämför när man har känner att man har tid på sig och när man har mindre tid på sig, hur påverkar det hur man resonerar?

4: Ja på något sätt kommer där, ska det vara någonting väldigt snabbt, lixom den personen eller sådär lixom där måste vi försöka göra nånting nu. Blir det den tidspressen då får vi ju... då handlar det ju egentligen bara om att dammsuga. Vad har vi, så här ser det ut, det här har vi, medan i en längre process om man nu tänker ifrån där man i lugn och ro kan sitta och jobba. Den produkten känns ju inte alltid sådär... asså det känns ju inte bra att lämna ifrån sig den va. Det här kunde man gjort bättre om vi haft ännu mer tid. Då hade vi kunnat hämta in mer osv. men nu skulle dom tvunget ha det nästa vecka å då blir det ju lite gran vad det blir. Då kan vi bara arbeta med det vi har. Medan i ett längre perspektiv, om man sitter å lixom skapar eller bygger ärenden och förundersökningar till mottagare, då bestämmer man ju lite mer själv när är det är färdigt för avlämning. Och den produkten blir ju bättre. Förhoppningsvis iallafall. För att där kan jag då lixom känna, 'e det något på gång där', 'ja det skulle det kunna vara', 'men jag känner inte att jag kan lämna ifrån mig det här ännu för här fattas vissa vitala bitas som borde vara med för att lixom'...

I: Konkretisera?

4: Ja, det får inte vara förmycket slump...

I: Så hur överväger du vad som är slump?

4: Ja, magkänsla är farligt. Jag tycker det. Iallafall när man sitter... magkänslan tycker jag man har bättre användning för när man är ute och jobbar... träffar människor. Å man kan läsa en människa som man står och har en dialog med, där kan det vara mer den där känslan 'här är något som är lixom... fel här. Här är någonting som inte stämmer'. Men att titta i det här flödet, magkänslan här, den ska man inte lita på. Å sen är man ibland läst också av sina egna uppfattningar. Jag tror...man har väl alltid genom åren så skaffar man sig ändå vissa uppfattningar om den och dom. Å sen kan man bli lite läst utifrån tänket. Å då påverkas magkänslan av det.

I: Tror det är svårt att komma ifrån.

4: För där är det också viktigt. Där är det bra om man är fler egentligen. Att man är den här djävulens advokat, och ifrågasätter det hela noga. Och det har man... den har man ju ofta i stabsarbete annars att man har någon som ifrågasätter 'men vänta nu, hur tänkte ni här nu da' så man ifrågasätter påståendena.

I: Har du något sådant medel som du använder när du ska bli säker på dina slutsatser?

4: Nämen man kan ju utifrån dom argumenten som jag då tycker säljer, om man nu kallar det för det, där kan man ju själv sitta och försöka lixom. Varför gör dom det? Varför är det så? Men om det är så, är det så? Det här är ju rätt viktigt. Sen är det ju lättare på något sätt när man är i en grupp när man kan ifrågasätta andra än att ifrågasätta sig själv. Det blir ju sådär emellanåt.

I: Man kan inte veta det man inte vet.

4: Haha. För det blir ju lite det att man... sen kan man ju ta magkänslan och erfarenhet, kalla det vad du vill, där man har haft å göra med dom här personerna x antal gånger tidigare kanske i andra ärenden och så vidare. Så man har lärt sig lite gran, hur fungerar dom då, hur agerar dom där osv. Likadant om där kommer in information. Är det här... känns det här rimligt när det gäller denna människan, är detta rimlig information om denna människan? Såna ifrågasättande får man ha kan jag tycka.

I: Ja, mönsteranalysen har ju en betydande position inom [kriminologisk] underrättelse.

4: Sen ibland så ska man inte... brott kan ju gå väldigt fort ibland. Det kan ha vart en nobody för ett år sedan. Plötsligt av olika anledningar har dom avancerat i hierarkin, och där behöver ju inte vi ha hängt med alls i egentligen.

I: Ja, det nämndes om polislagen och längden att spara information var 3–5 år...

4: Det är rätt mycket så ja. Syns det inte... hittar du inte på någonting i som syns i det allmänna spaningsregistret så är det rensat på 5 år. Så att... där är ju också så man kan ha nytta av den där blandningen av nytt och gammalt då. Vi känner ju kanske igen dom här, ett namn som dyker upp hos, hos dom nya då, dom kan ju ingenting om den personen eller nätverket, medans för dom som vart här lite längre säger 'jojo vänta nu här, han umgicks med där och där, och jobbar med det och det och gjorde så och så.' Så att det är ju... sen vet jag inte vart man ska dra gränsen. Vi kan ju i våra databaser, delvis, hålla liv i dom. Men det blir som sagt till att det kommer in ny information också om dom för annars är det ju en gallingstid.

I: Så det finns informella konversationer på arbetsplatsen, där någon som kan mindre om [REDACTED] frågar dig hur det kan hjälpa dom i deras analyser?

4: Ja. Nä men den här mixen av, tycker man har hittat det rätt bra här. Vi är ju den här mixen av poliser och akademiker.

I: Hur skiljer du på dom?

4: Den stora skillnaden är kanske, jag vet inte, men den stora skillnaden kanske att som akademiskt utbildad är man mycket metod och såhär. Man ser... skriver jag så kallad operativ underrättelse och ser på en akademiker som skriver det jag tror man är... precis som du som sitter och skriver en uppsats och så vidare va... så följer dom ju ett visst mönster va. Å där... en del av det som görs är ju metoder. Asså det här och det här ska vara med. Jag är nog slarvigare där. Jag följer inte riktigt samma... vi följer ju utifrån en slutsats och en bakgrund.

I: Men man är inte lika bunden?

4: Nej, jag tror man är... och där är det nog både för och nackdelar med det. Följer du mer en metod så är det ju mindre risk att du slarvar bort någonting bort ifrån fallet... för det är vissa saker som ska vara med... och där kan det nog vara en skillnad. Sen är det självklart att dom som kommer utifrån, dom är dels välutbildade och dels så har dom också en metodhantering och en verktygshantering kring vissa datorverktyg annat som dom är jäkligt duktiga på, som jag lärt mig överhand under tiden jag vart här...

I: Men man behöver göra skillnad mellan människor och siffror?

4: Ja så är det ju. Men jag tror också det är skillnad asså när man jobbar ute som lokalpolis, jag jobbade själv ute [REDACTED], och jag menar man lär ju känna alla oavsett om dom är busar eller vanliga. Som du säger, det finns ju ett brett spektrum hos alla, även om dom

hittar på skit så har dom andra sidor som är betydligt mycket trevligare. Men jag... här kanske vi sitter då... vi har ju inte samma kontakt på det viset å då blir det ju... då bedömer vi ju lite mer just att... det blir lite mer neutralt... vi lär ju inte lära känna dom. Jobbar du ute i ett lokalpolisområde så lär du känna dom här människorna som gör att du kan göra olika bedömningar av dom. Eller kanske andra bedömningar än vad jag skulle göra om jag bara sitter och läser information.

I: Ja, det finns en skillnad i att läsa sig till folk och att prata sig till...

4: Ja.

I: Så försöker du fortfarande uppehålla kontakter ute i fält för att få reda på hur det ser ut?

4: Ja ja, så gör vi ju naturligtvis. Sen gör ju vi då... vi är ju uppbyggt ute på lokalpolisområdena, där finns lokala underrättelsesamordnare så att säga, som sitter där, och dom har ju väldigt mycket kontakter. Så det är ju... man kan ju säga att dom är våra känslspröt ute i allmänheten. Sen har vi ju operativa verksamheter också, med dom som jobbar med delvis massa brottslighetsinsamlande det är ju... så dom har man ju kontakt med, spaningsledare som sitter och jobbar. Men det är inte ofta jag försöker...

I: Söka dig aktivt ut till områdena?

4: Nej, man har ju vart där [REDACTED] innan. Men det hjälper ju inte, man skulle fortsätta den kursen...

I: Men där finns det väl en skillnad mellan vad som går och genomföra och vad som inte går att göra...

4: Jo så är det, det här med att tiden ska räcka till... måste jag prioritera å lite sånt. Å dom bitarna är kanske då... inte står högst upp... å då blir det hela tiden då att det är det som blir lidande. Men jag tror vi är på gång mer mot... den här underrättelsevärlden blir mycket mer, den blir mindre slutet. Nu liksom, nästlar vi in oss, haha så kanske man inte ska säga, men vi placerar ut oss bättre i verksamheten och finns ute på lokalpolisstationerna. Å det är där man snappar upp allt det här vanliga snacket. Det är liksom dom som är ute i bostadsområdena, det är dom som hämtar hem massa med information det är dom som pratat med folk på gårdar, och det är jätteviktigt att man liksom finns där. För det är också så, våra... den produkten som jag tillverkar. Den blir ju inte bättre än den informationen jag har tillgång till. Å då... den kan lätt blir rätt dålig egentligen om informationen är begränsad. Så därför är det viktigt att ha många infallsvinklar.

[Slut]

Intervju 5.

Intervjuare: I

Informant: 5

I: Om man nu skulle se på den här processen som leder till en förundersökning, finns det något 'typiskt' från ditt personliga synsätt hur du ser på processen? Vad är den 'typiska' processen som brukar leda fram till en förundersökning? Hur ser den ut organisatoriskt och allt däromkring?

5: Det är en bred fråga.

I: Ja, men det är också därför en bra fråga att öppna med.

5: I många sammanhang så upplever jag att det är fåtal små påståenden runtomkring brottslig verksamhet från ett antal personer där man tycker sig upptäcka att det finns någon form av mönster, att det hänger samman och att det berör någonting som är aktuellt i form av att det är någonting som skulle kunna vara pågående. Alternativt någonting... någon form av brottslig verksamhet som... någonting som ger en anledning att tro att 'det här är inte... det är på något sätt pågående just nu', det innebär inte att information behöver vara jätte färsk, men det skulle kunna vara information om t.ex. en grupp individer som säljer alkohol till ungdomar, och om man då samtidigt kan säga att det finns rätt mycket information, underrättelse som kommer in om telefonnummer som ungdomar använder för att ringa då för att få dom här langarna att komma så kan de uppstå ett mönster där i någonstans, i informationen, om de här telefonnummerna finns det också information om ett visst bilmärke i en viss färg kanske, å sen på andra sidan då ligger där information om 3-4 individer som ibland säljer då sprit till ungdomar. Och där helt plötsligt dyker det upp då en bil med registreringsnummer med samma färg och samma bilmärke. Då är kanske det skapas en första såhär hypotes, som den information man får in vad som pågår om den bilen överensstämmer med den gamla 6 månader eller 2 åren gamla informationen om den bilen. Å sen gör man en kontroll att den bilen fortfarande ägs eller brukas av dom personerna och då kanske den första hypotesen dyker upp om att 'det är dom som är aktiva just nu' då är det ju fortfarande på en väldigt osäker intention. Man är inte ens i närheten av att man närmar sig.

I: Men den första signalen är då...

5: Men det blir den första hypotesen om att här kanske det finns någonting, och sen kan du ju byta ut alkoholen mot vad som helst – knark eller vapen eller vad du nu tycker att det är för illegal vara som just är det som man kanske har som kriterier

I: Det är intressant att du säger det, för jag tänker just det, vad som signalerar till dig att någonting på gång, med associationer som antyder. Jag undrar också iså fall, finns det vissa brott som man någonstans har en större uppmärksamhet för?

5: Ja, och det styrs ju dels politiskt och dels ifrån polismyndigheten också. Det finns någonting som heter de polisoperativa inriktningarna som är de som ska utgöra vad man prioriterar i områdena hos svensk polis. Så om inte illegal alkoholförsäljning till ungdomar finns med som ett prioriterat område där så kanske man kanske inte letar i den högen av data som kommer in om detta. Men finns det då med att det ska... att svensk polis ska prioritera mellanleden, distributörer i narkotikahandeln, jamen då letar man oftare efter mönster i den högen som hanterar narkotikahandeln, eller om man ska prioritera gängkriminalitet, eller gängvåldet, då börjar man ju leta i den högen av person och aktiviteter so omfattar gängkriminalitet, där finns våld och där finns kanske vapenförsäljning. För det är på något sätt dom här stora inom politiska styrningen som pekar på vilket hon man börjar leta.

I: Skulle du då inte säga att... jag menar om man är medveten om någonting som prioriteras och begränsar ramen för vad som är intressant [den politiska styrningen] så börjar du också se kritiskt på det.

5: Vad det är som väljs att prioriteras menar du?

I: Ja, för om man tar exemplet med bilar och alkoholförsäljning, och de säger att man ska hålla koll på just bilar med alkohol... men jag [i rollen av analytiker] ser också att annat sker, och vi har haft tidigare anvisningar som sagt till oss att hålla koll på detta [annat].
[Syftar till begränsningar i resonerandet och att saker kan falla mellan stolarna p.g.a. organisatoriska strukturer].

5: Men styr du en organisation som polisen så är det styrningen av vad man ska göra som mer eller mindre pekar på vad du kommer jobba med.

I: Så det individuella i... [REDACTED], så finns det utrymme för dig att sätta en stämpel på hur du väljer att se på information?

5: Ah... lite. Man kan ju välja... Så att säga att i just dom hörnen [ansvarsområden] kan man ju välja vilket håll man ska ha. Men man kan ju inte, om man tar t.ex... vad heter det... handel med noshörningshorn och såna... djursmuggling och sådant där, det är ju ett sådant område då som är på nationell nivå som vi ska hantera. Så skulle jag upptäcka ett mönster där jag tror att det handlar om handel med något sådant, så har jag ju ingenstans att ta vägen med det där jag befinner mig. Då istället får jag säga 'oj nu har jag börjat hitta den hypotesen' den där första hypotesen, då tar jag den första hypotesen å så får jag höra av mig till dom som jobbar med det. Å lika så kan det ju vara i fallet med illegala alkoholförsäljningen och det kanske är så att det sker kanske bara i ett visst lokalpolisområde, på lägre nivåer, om jag då börjar säga 'hm här verkar det kunna vara de här 4 killarna då som har köpt i Tyskland och packat bilen full så den knappt kan rulla'. Då får jag ju... då kanske jag hör av mig till det lokalpolisområdet som verkar ha problemet och säga istället att 'ja, kolla den där röda Mercan då eller vad det kan vara, det är nog följande Merca de här 4 killarna har'. Ni skulle ju kunna hålla ögonen öppna efter dom, för det skulle ju kunna vara dom.' Å då blir det inte mycket mer än egentligen... helt obekräftat, det är bara en hypotes som dyker upp. Å så får man skicka vidare den i kedjan. De flesta saker som man upptäcker finns det någon i kedjan någonstans som har som ett ansvarsområde inom organisationen.

I: Men då menar du fortfarande att du kan sätta igång något som sedan kan fortsätta.

5: Om något sätts igång är ju helt och hållet upp till vad den effektuerande enheten i det fallet väljer att göra.

I: Ja så om du märker av något då, [er delaktighet] beror det alltså på hur stor inverkan gruppen har på just den brottsavdelningen?

5: Om man nu håller sig till att det sker innanför ens eget uppdrag. Alltså om ens uppdrag är att titta på grov-narkotikahandel, distributörers nivåer t.ex. då kan man få väldigt stor inverkan, men om man upptäcker saker som ligger utanför sitt eget ansvarsområde så är det mer bara att man kan väcka idéerna för dom som har det som ansvarsområdet.

I: Så du upplyser bara isfall om problemet?

5: Ja, precis. 'Har ni sett det här?', eller 'jag såg något konstigt nu när jag satt och jobbade med det här och samtidigt med de här gubbarna då för de håller på med illegal alkoholförsäljning', och sen så kan man höra av sig till lokalpolisområdet eller eventuellt den underrättelsesamordnaren som har det

uppdraget å säga 'du, här är något att gräva vidare i', och på något sätt då så fortsätter den processen någon annanstans, men jag kommer inte veta vad som händer med den. Ja, om jag inte ställer frågan.

I: Okej!

5: Men om det istället hade handlat om en kriminell gruppering som jag har fokus på och dom då hanterar t.ex. grov narkotikasmuggling. Ja, om jag upptäcker det här första mönstret, men här skulle det kunna vara någonting pågående, säg t.ex. att man i ett fall har sett en... det har gjorts ett antal gripanden, så brukar det bli mindre gatuförsäljning t.ex. och bland dom personerna då som har gripits så dyker det upp små bitar av information som i stil med att 'den här bilen i röd färg har bytt färg' eller någonting som skulle kunna hänga samman med den här gruppen av individer som man då har kunskap om tidigare. Kanske med sådär halvfärsk osäker kunskap om att dom faktiskt har något parti inne just nu. Där kan man ju då... på den första hypotesen, där kommer ju nästa steg att bli att försöka rikta mer inhämtning mot det man ser, och då kan det ju vara mot gatunivån eller mot dom som man nu har som huvudmål, för att bygga på och testa hypotesen.

I: Om vi fortsätter på det [ämnet] lite, och tänker: När du set ett fall och du har ett personligt intresse eller din grupp är kopplat till fallet... När du börjar granska fallet, de första signalerna, saker som sticker ut, följer den med dig genom processen och ligger till grund för framtida resonemang?

5: Ja, det kan man ju säga. Oftast är ju det här första intrycket då på något sätt kopplat till en händelsekedja i vilken det finns brottslig verksamhet. Å då är det ju liksom den här brottsliga verksamheten, där är ju det här det centrala, å då kan ju den centrala brottsliga verksamheten vara partiförsäljning av narkotiska i större och större mängder som man säljer. Eller när det gäller smuggling skulle det kunna... och idén då om att de här utgör något, att dom just nu är aktiva i smuggling, det följer ju med en bra bit, relativt, sen kommer det ju då grund hypotesen att dom här 4 individerna smugglar narkotika med en viss regelbundenhet. Då är det ju grund hypotesen som kommer testas längs med vägen. Men sen kan de visa sig kanske att den fortsatta inhämtningen mot dom genererar information som vare sig stärker eller försvagar hypotesen, men den kanske vrider över, för att det man hade kunskap om handlade om något annat. Helt plötsligt kanske det dyker upp att samma grupp av polare dom här 4 st som hänger och har en svans av andra individer kring sig, dom säljer Kalasjnikovs också å sen helt plötsligt så har man en bättre informationsbild av Kalasjnikov. Så att även om idén om deras narkotikahandel fortfarande finns, den följer säkert med mig hela vägen, men jag kommer vara utlämnad till vad den inkommande informationen, så att säga, berättar för mig. Om det helt plötsligt är så att dom informationskällor är mer tydliga med det så kommer jag fortsätta längs det spåret.

I: I den grejen då, om man ser ditt resonemang i att du har sagt att ni har [REDACTED]. Hur stor inverkan har dina resonemang på gruppen känner du?

5: Oftast äger man en händelse skeende ganska mycket själv. I varje fall i början. Innan det börjar, så att säga, att det har blivit en större spridning och kännedom av det. Man kan äga vissa delar av bilden själv, att man jobbar ganska mycket själv med den. Skulle det däremot då säga att dom här killarna som man jobbar mot, för det är oftast killar, skulle det vara så att dem också har en väldigt hög samföring och syns på stan och börja skjuta omkring, å det börjar liksom bli såna här saker som blir uppmärksammade rätt så mycket, per automatik bara för att dom är aktiva och syns väldigt mycket, så dras det in väldigt många andra. Det kan också vara så att det är gubbar som är lite mera är ointresserade av att ha hög samföring på stan och är mer intresserade av att pengarna flödar in, utan att det är någon som ställer frågor. Då kan det ju fortfarande bli så att det dras in andra personer som också kommer jobba med samma sak, och då får man ju också, som i andra fallet... men det är ofta inte lika många, det är ofta inte lika synligt. Man har t.ex. inte samma information, då har man inte har samma mängd av informerade kollegor som är involverade också. Men då får man

ofta... då blir det också att man kanske smalnar av lite olika områden som man har lite mer ansvar för än andra, så kan det vara.

I: Om vi tar det med förundersökning kan ditt första resonerande hamna på ett sådan nivå så att man kan ta ett beslut på det?

5: Mitt första brukar inte vara tillräckligt för att man ska säga att 'nu inlededer vi ett operativt ärende på det'.

I: Och du har alltid intresse att lyssna på flera personer, du kan inte ta en person och säga 'den här åsikten den låter vettig, vi kör på det här'.

5: Ja, det varierar nog lite hur den enskilde medarbetaren jobbar. Under den tiden som jag vart [REDACTED] så har vi alltid försökt att man har en eller flera personer som också har någon form av insyn i det man sitter med och kan också fungera som bollplank

I: Speciellt för detta?

5: Nej det kan bara vara en kollega som jobbar med ett annat ärende eller en annan grupp människor som fungerar som ett bollplank. Som skulle fungera som lite av en kritisk granskare. Men det är inte alltid att det går heller. För då kommer det här behovet av att bibehålla en hög grad av operationssäkerhet. Vissa saker vill man kanske inte sprida för att det finns en... man upplever att det är en alldeles för hög grad av känslighet i vad det handlar om och därför också håller man det tightare. Men ofta vet man ju, den närmste chefen har ju alltid inblick i vad det är man jobbar med, som då fungerar som det här bollplanket och kan faktiskt ställa de kritiska frågorna om 'hur vet du det du tror att du tror att du vet är sant?' 'Hur tänker du nu?'

I: Det är intressant faktiskt, för nästa fråga är egentligen vilket värde man lägger hos de personer som har tidigare gjort bra ifrån sig? Speciellt från en annan position. Säg att jag sitter med gängkriminalitet och så kommer ett argument från någon annan kring [de bakomliggande faktorerna bakom] [ett] smuggling[s][fall], och jag uttalar mig kritiskt [kring hens resonemang]. Hur ser den dynamiken ut?

5: Där kommer ju ofta kulturen på en arbetsplats in. Jag har vart med om att vi har de här så kallade experterna, i engelska litteraturen brukar man kalla dom 'subjekt-matter-experts'. En av dom här experterna jag har vart med om, en äldre [REDACTED] som började sin underrättelse-karriär under de stora nordiska 'biker-kriget'

I: I början på 2000-talet va?

5: 90-talet. Det började i mitten av 90-talet när HA (Hells Angels) och Bandidos sköt pansarskott mot varandra. [REDACTED] var ju ganska äldre redan då, men [REDACTED] har gått i pension nu, [REDACTED] var liksom 'the grand old man' för kriminella mc gäng då. Och jag mins mycket väl att så fort någon som då hade någon form av väst på sig hade vart involverad i ett våldsbrott någonstans var det den 'första indikatorn på det kommande nya MC-kriget'. För det var alltid ett nytt MC krig på gång. Å där kommer ju dom här expertens kanske då lite negativa sida fram, där dom har en föreställning av vad det är som allting indikerar, för att man är så djupt involverad i det.

I: Någonstans är ju sådant lite självlegitimerande också. Om jag är en terrorforskare och säger att ett nytt terrorisdåd kommer förmodligen snart komma då kommer jag behövas i framtiden också.

5: Precis, jag tror också mycket den här föreställningen kommer styra... som styr då del av detta... och jag tror att det, om man tittar på polisens... det sättet som polisen hanterar en sådan här sak så

är det en funktion som man kallar handläggare. Handläggaren är ofta expert på en kriminell gruppering eller ett ämne som t.ex. vapensmuggling eller liknande.

Medan man försöker att ha analytiker som blir metodexperter och målet för dom är egentligen inte att vara tok-djupdykande på alla tänkbara gubbar i en konstellation av kriminella, utan målet för dom är att vara tok bra på att granska information.

I: Så kritiskt tänkande.

5: Ja. Å sen det är inte en hel knivskarp uppdelning på det, det finns en sådan här ide om att man ska försöka fokusera i dom riktningarna. Om man då tar en sådan här, en ämnesexpert en metodexpert och låter dom jobba tillsammans så ska man då försöka få så... så är iden att man ska försöka få samspel. Och det är i teorin då, men i praktiken är det ju inte alltid att man kan då, med grundval i arbetsbelastning händelseutveckling eller bara helt enkelt folk som är sjuka, gör tillfälliga utlandstjänstgöringar eller vad som helst. Men det finns fortfarande en sorts ambition för att motverka den här mönster... 'The Concepcion' kallar ju [Uri-Bar]. Att motverka den här inramningen av om du väljer att se någonting som ska vara ett problem. Det finns ju vissa som alltid ser terrorism runt hörnet, och sen finns det andra som vägrar tro att terrorismen existerar. [REDACTED]

I: Jag tänker vidare på specialisering. I ditt arbete att uppdatera din förståelse av ett fenomen på ett bra sätt, hur gör du för att gå tillväga i så fall. Väljer du att kolla på fall, eller läser du artiklar?

5: Jag tillhör dom som läser i forskningslitteraturen kring det. Ganska mycket från en teoretisk utgångspunkt. Och sen lite utifrån dom här lite mer populära skrifterna om olika avhoppare från kriminella gäng t.ex. eller om terroristhistorierna.

I: Så det är inte så att du kollar på gamla fall och försöker se mönster, eller är du bestämt fast i att leta nya perspektiv?

5: I gamla fall tittar man på om det gamla fallet har någonting att göra med det gubbarna du fokuserar på...

I: Så en direkt koppling?

5: Ja, jag kan titta på ett gammalt fall liksom om det finns en koppling...

I: Det är ju intressant. Du ser varje fall som unikt då?

5: Nja, jo men det är det väll. På något sätt är det ju det. Samtidigt som det finns ett antal individer som lever, som har en livsstil, som har ett liv som bygger på att hela deras uppväxt och hela deras livsstil handlar bara om kriminell verksamhet. Det är blandat kanske, då, i öppen verksamhet, men där önskan eller viljan att följa lagstiftningen eller vad vi ska göra i samhället är väldigt lågt. Alltifrån att betala skatt till hur dom ska utöva inflytande över andra. Där samtalet inte räcker till och där vapnet kommer fram.

I: När du säger att 'vapnet kommer fram', som en del i en process, och så ska du värde lägga den handlingen som att den betyder något, t.ex. något som kräver en intervention, hur gör du personligen iså fall för att bekräfta att din syn på händelsen är korrekt?

5: Det som... för att känna mig trygg i min bedömning, tänker du då i bemärkelsen att 'det jag påstår om verkligheten är så nära verkligheten som man kan komma'?

I: Ja, alltså typ 'det är svårt, nästintill omöjligt' att tvivla på min egen bedömning?

5: För många tror jag det är väldigt svårt att... om man ser väldigt stora självklarheter i informationen som finns där... jag är... jag tror inte mycket på den informationen som vi nyttjar oss av om... man måste göra två olika val. För mig handlar det om vilken fot jag står på. Antingen står jag på foten där jag berättar om det, hur substansen av informationen hänger ihop och skapar berättelsen, eller så får jag stå på foten som egentligen sker före skapandet av berättelsen, där jag står på foten att jag måste ställa mig frågan om 'i informationen, substansen, i berättelsen, finns det någon närmare hur verkligheten egentligen ter sig?'. Å där kommer man in på det källkritiska i detta, att förstå varför, hur kommer det sig att jag kan läsa det jag kan läsa på det här pappret framför mig? Hur dök den informationen upp hos mig? Å då behöver jag ha en förståelse för hur kedjan har... hur informationen har vandrat ifrån där det egentligen hände. Å det är på något sätt... det är det som får mig att känna mig trygg och säker på bedömningen.

I: Den metoden är ju praktik, men tar inte tiden i hänsyn. Eftersom allt underrättelsearbete sker under en tidspress, du kan inte vänta hur länge som helst. När vapnet väl dyker upp då är det kanske för sent?

5: Underrättelseverksamheten fyller en funktion i organisationen i att det är den som säger snarare, dra inte i larmet, än dra i larmet. I dem här mest kritiska händelserna, den mest kritiska informationen som kan t.ex. röra... det kan röra saker som allt ifrån terror till grova brott... vi säger grova våldsbrott oberoende av sammanhang, och jag har vart med om när man står i... polisen har något som heter 'särskild-händelse'. När polisen går på särskild-händelse då är det en person i ett geografiskt område t.ex. regionen i syd som äger all personal. Han eller hon äger allt och kan bara säga 'så här gör vi' och då är det för att hantera det tänkbara. Det är kriser helt enkelt, eller kriser som är på väg att inträffa, som inte nödvändigtvis har inträffat. Tar man terrorattentatet i Stockholm t.ex. så blev det ju särskild händelse för polisen, men då har ju händelsen redan inträffat. Man kan ju ta... men du kan ju ha särskild händelse innan den värsta händelsen har inträffat och då är syftet att stoppa den. Jag har vart med i situationer när det har handlat om att stoppa någonting som man befarar är på väg. Och försteget till det är det lilla tidsfönstret i vilken särskild händelse ska inledas eller inte. Å i det tidsfönstret, där har man mycket av det du säger med att om den här enorma tidspresen. Å där kommer en personlig riskaversion in.

I: Det bygger mycket på dina tidigare erfarenheter?

5: För den eller dom som sitter med den substantiella informationen om påstående om vad som är på väg att ske så ligger där en väldigt stor press på dom att säga 'ja, vi tror att det kommer komma en galning som kör en lastbil in på torget', eller 'vi tror inte det kommer komma en galning som kör en lastbil in på torget'. Och i det tidsfönstret, vad man litar på i det läget, det är att nyckelinformationen. Det som är det helt avgörande påståendena. Vanligtvis så kommer det in kanske då som en 5-10 påståenden, som är ett stycke text var. En eller två av dom är helt avgörande för slutsatsen att dom kommer köra lastbilen in, eller killen kommer gå in med skjutvapen kommer gå in på skolan å börja skjuta, eller vad det kan vara. En eller två av de påstående kommer innebära att om inte de stämmer så rasar hela slutsatsen. Å då är det dom påståendena som... som dom angripes dom så gäller det att vi spårar bakåt, Varför finns detta på detta pappret? Varför gör detta det? För slutsatsen är ofta uppenbar. Det kommer skita sig. Det är bara elände allting. Slutsatsen är att det kommer bara bli elände. Å det kan alla som kan läsa texten komma fram till, det krävs liksom ingen större intellektuell kapacitet för det, men frågeställningen är 'okej, nu har jag läst detta'. Men då är det ju intressant att veta, hur hamnade denna texten på detta pappret. Är det en säker kedja, via den informationen som har hamnat där. Eller, är det så att någonstans längs med denna kedjan så är det bara viskningsleken, där det helt enkelt är information som har cirkulerat runt. Är det någon som i värderingen av informationen har av helt handhavandefel värderat upp hur trovärdig informationen är. Har man tyckt fel? Är du helt säker på detta, är det så att det handlar om att man har käll-access i miljöerna? Ja då får man rulla bakåt och ta reda på, 'amen denna källan som du

påstår här, vad var omständigheterna i den situationen när källan fick reda på denna informationen?. Om den har sett någonting, ja men tänk då om det var mörkt? Om källan säger 'jaa, jag hade ju tagit 3–4 öl, ja kände mig lite snurrig'. Eller vad det kan vara. Eller 'jaa, jag tror egentligen inte på det själv'. Det kan finnas många sådana där som gör att man kan, bara genom att man gräver i hur informationen har uppstått så kan man faktiskt hantera de här substantiella påståendena.

I: Men i valet av de här 2–3 påståendena, vad berättar att: den här informationen måste man utvärdera...

5: I min erfarenhet är det ofta ett sådant här nyckelpåstående som blir dom centrala... asså det är inte konstigare än den här klassiska induktiva slutsatsen. Asså om man sätter dit en ny bit av information så rasar hela resonemanget ... och det är det som görs så uppenbart. Man vandrar egentligen allting mellan induktivt och deduktivt... det är en abduktiv process snarare. Men just dom här avgörande handlar oftast om... om det kommer in ett nytt påstående i dom lägena och då rasar det. Å det är det att, kan man då inte falsifiera informationen som finns där, nej då får man kanske säga vi får helt enkelt vidta åtgärder, 'ja, vi bedömer detta som att det är på riktigt'. Å jag har inte vart med om en enda polischef som inte har vart överens med någonting underrättelseverksamheten bedömt är på riktigt. Sen kan det ju i slutändan visa sig ändå att det var ingenting. Å det kan det ju visa sig för att för just den här enda lilla biten information man behövde för att få resonemanget att falla, den fanns inte. Vi kunde inte få tag i den helt enkelt. Så utifrån det vi visste så var det som att vi borde agera som att det värsta tänkbara skulle kunna hända...

I: Ja, du menar att man börja med det värsta som kan hända och sen arbetar man för att skala ner [falsifiera] att det är så illa?

5: Ja, många utgår ju ifrån att man agerar så. Men det finns en del som tänker såhär, den mesta informationen vi hanterar slutar bara i att det är skit ändå, således är allting som hamnar framför mig skit ändå.

I: Vilken cynisk inställning!

5: Det är det, det finns en del som i princip aldrig... som säger att 'det är liksom alltid samma slutsats i allting'. Fast det kan slå ut på andra hållet också, för där, oberoende av vilken information man har, så visar det på att det är nästa stora grej. Till exempel 'Det blir upplopp på herrgården ikväll igen, för nu har person A och person B börjat bli sjukt otrevliga vid en fordonskontroll, så då kommer det att bli upplopp.

I: Nu pratar vi ju om individuella bedömningar, men är det någonstans så att man börjar blida grupper i arbetet?

5: Om vi börjar i det kritiska läget då bildas det, så fort det här tidskritiska läget uppstår, när man står i förskedet till en händelse och kanske redan förberett sig på händelsen, men det har inte märkts ute på gatorna för att man använder gömda åtgärder. Då bildas ju grupper väldigt snabbt. Då har skapar man, vi kallar det en underrättelsecell, jag vet inte riktigt vart namnet kommer ifrån.

I: Och de här cellerna agerar isolerade?

5: Nä, då skapar man en arbetsgrupp som jobbar runtomkring just den informationen om det som man farar ska hända, direkt liksom. Å då fördelar man uppdraget där i. Och det uppdraget då fokuserar man på olika saker man ska göra. Det kan vara allting från att kontrollera hur vissa får någon form av information, att man ska kontrollera bakåt. Vissa kan göra slagningar på vissa individer. Å det kan vara att man letar kanske efter möjliga adresser, eller något liknande, där personer skulle kunna befinnas sig, hypotetiska adresser där personerna skulle kunna betänka sig

finnas på och så varje person får man se vem som finns runtomkring dom och vilka adresser dom har, vilka relationer, vad vet jag om deras relationer till den närstående, till vänner t.ex.

I: Okej, och i dessa grupper, hur skulle du säga att gruppen formar resonerandet? Finns det en viss påverkan av denna gruppen som styr tänkande?

5: Oftast tror jag att det är någon eller några av individerna i en grupp som leder vart tanken går.

I: Genom expertis eller bara vem som är 'dominant i gruppen'. Högljudd?

5: Det kan vara både och, det kan vara båda. Det kanske inte är någon som skriker direkt men det finns de som har större inflytande oberoende på vem dom är. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I: Har du några personliga åtgärder för att hålla dig uppdaterad om hur brottsituationen ser ut i allmänhet i Sverige och i region Syd, utifrån vilken du kan dra slutsatser?

5: Exempelvis, jag läser på hur maffian i Italien funkar för att få en teori om hur...

I: Men då använder du fortfarande den informationen för att kunna associera till de kontextuella fallen som sker i Malmö?

5: Ja den generella kunskapen om hur en släktbaserad organisation kan tänka sig formeras. Då kan jag ju ta den modellen och jämföra med empirin och där finns ju den generella frågeställningen. Sen finns det andra saker. Hur fungerar en halala bank? Vem vet det? Det är sjukt svårt att ta reda på. Men, det finns en del forskning på Halala Banking. Då behöver... om har jag läser på Halala Banking och sen har jag information om ett gäng gubbar som hanterar pengar på något sätt och som är kopplade till personer som har narkotikahandel då kan jag ställa mig frågan 'nyttjar dom Halala Banking?'. Då kan jag ta empirin om dom och jämföra med teorin om kring Halala banking. Å det är så man kan göra. Din fråga där var hur jag håller mig uppdaterad, om hur det ser ut i där jag verkar och i den informationsmiljön jag verkar. Ja den varierar enormt mycket. Det kan vara allt ifrån det som dom flesta människor som lever i ett lokalt samhälle gör när de läser nyheterna, sen har man lite av vad som är nyheterna +. Och nyheterna + de är ju interna... intern löpande rapportering om vad som sker i regionen. Och utifrån det kan då ske brottsanmälningar, vad som kommer fram i

utredningar eller vad som kommer in via underrättelsekällor eller tipshantering då. Ibland till och med så att underrättelseverksamheten sätter ihop dom här nyheterna +. Men då kanske det var någon annan del av underrättelseverksamheten som gör det, så då läser jag det ändå. Eller görs det på en nivå ovanför mig, eller en nivå under och så råkar det finnas de saker som berör mitt. Och sen har jag det personliga ansvaret att hålla mig uppdaterad. Säg att jag har ett visst område som det är prioriterat att jag ska titta på... jag ska titta på den här gruppen om 20 individer. Då får jag ju löpande se om det finns någon ny information om dom 20 grupperingarna. Om det är så att det bara trillar in en massa data till mig, det hade vart skönt. Men så funkar det ju inte! Då får jag ju själv söka, har dom här dykt upp någonstans igen i brottsregistret t.ex. eller inte brottsregistret det kommer ju så sent, i anmälnings register där brottsanmälningar uppstår t.ex. eller har det kommit in ny underrättelseinformation om det här personerna.

I: Men du använder ju fortfarande iså fall det stora för att förstå det lilla. Det går ju knappast nedifrån och upp.

M: Ibland så upptäcker man någonting i det lilla. Halala Banking e ju ett sådant exempel. Men jag måste gå uppåt för att inhämta mig kunskapen för att jag inte hade läst på tidigare. Medans i andra fall om man skulle ta... sån här lokala extremister då, som man då kopplar till rekrytering till terrorgrupper och likande. Ja men då har jag kanske läst på det tidigare. Skulle jag stöta på information om det så har jag redan iså fall nått den förståelsen där jag kan ganska tydligt tolka det. Det har jag redan med mig. Å det kan variera också för det kan ju vara att... säg att jag under ett antal år har jobbat med narkotikasmuggling och där har vart cannabis som har varit det stora. Sen helt plötsligt är det kokain, då undrar man, 'hur funkar det?' Hur odlar man kokain? Hur gömmer man kokain när man smugglar? Kan man göra det till en vätska? Man kan göra det med heroin, det vet jag. Kan man göra det med kokain? Ingen aning. Och då får man helt plötsligt bara dyka ner i såna sköna kemistartiklar. Å inse att man fattar ingenting! Kan jag bara få skriva [i en sökmotor] 'Är det möjligt?' Ja det går att göra flytande. Eller, 'nej det går inte!'.

I: Men det är intressant fråga. I det fallet, om du inte finner källorna på nätet, varför använder du inte folket på avdelningen? Det finns ju säkert någon annan kompis som jobbar med det?

5: Ibland kan man det. Och ibland säger dom 'du ska ringa till den här killen på nationellt forensiskt centrum'. Den personen kan det. Så ringer man den personen å så säger han 'äh, det har jag aldrig tänkt på' eller så säger han 'Jaja, det är såhär det är...'

I: Iså fall skulle du säga att det finns vissa personer som är mer tillförlitliga än andra i sådana frågor?

5: Ja det finns det. Men dom är ju användbara i förhållande till vad frågan är.

I: Okej, så det är inte via kompisar på arbetsplatsen. T.ex. "jag pratar alltid med Bertil om den här saken"

5: Nej. Det ska vara t.ex.... Nä det är knappt det. Å det ska vara om det berör lokalpolisområdet t.ex. eller säg att någon man känner på det lokalpolisområdet å så rör det någon 3-4 killar då som är av den mindre karaktären som dom som jobbar på lokalpolisområdet nästan träffar varje vecka. Ja, och då kanske man väljer att prata med just den på det lokalpolisområdet.

I: Men då är det fortfarande via hans 'expertkunskap på området'.

5: Ja det är det som är grejen. Polisens... brottsligheten är så stor och så omfattande i vad den täcker för aktiviteter. Den finns i alla delar, nästan alla klasser i samhället. Och den har extremt många olika specialiteter. Att tvätta pengar som har kommit ifrån narkotikaförsäljning kan göras på hur många olika sätt som helst. Å det är kanske inte säkert att det är en person som vet alla sätt man tvättar

pengar. Likadant kan du ju smugla narkotika på hur många olika sätt som helst, du kan i fast form, i flytande form, jag har inte vart med om i gasform, men jag väntar bara på det lixom. Det är det som är grejen. Å det är sån extrem variation som kan uppstå även om kanske en grupp har ett mönster i vad dom gör och det mönstret repeteras. Så innebär det att det är inget mönster som nödvändigtvis imiteras, att alla grupper gör det. Så att därför kan mönstret hos varje enskild grupp se väldigt olika ut. Vissa saker kan man skapa såna här generella processmodeller över. Jag menar, våldsdåd till terrordådet till skolskjutningen eller upploppen i ett bostadsområde, kan man ju följa sådana här klassiska ide, förberedelse, genomförande, flykten ifrån platsen och sen att man nyttjar sig av det man har åstadkommit på något sätt, antingen som propagandavinst på något sätt eller omsätter dom stulna varorna i pengar, omsättningen av dom. Det kan man ju ha någon större process. Men om man går ner på detaljprocessen i den modellen så kan genomförandet se väldigt olika ut t.ex.

I: [Redacted] [Ä]r du den man frågar om något? [Redacted]

5: Om det kommer någon som kommer och frågar hur underrättelseverksamhet funkar och hur dom kriminella funkar. För då är det mer utifrån från våran egen logiska verksamhet med metod och sådär. Jag fick faktiskt senast igår... tror jag det var. Jag satt i telefonmöte så fick jag reda på att jag ska [Redacted] då, och fick reda på att jag, i vikt av expert på underrättelseområdet eller något liknande...

I: Det är ju trevligt!

5: Ja, mycket trevligt! För det var ju också kopplat till att jag [Redacted] som då... som gjorde att jag tydligen skulle få lite större vikt i det där rummet i mina påståenden. Det handlar om en [Redacted] inom [Redacted]. Som tydligen då, mitt ord skulle väga lite tyngre för att jag hade gjort [Redacted]

[Redacted] . Gäller det personuppgifter så måste den i digitalt format försvinna 3 eller 5 år efter det. Om det är någon av dom här intressanta delarna som polislagen har varit dåliga att ta i beaktande, så är det ju hur man ska hantera asså vanliga löpande rapporter. Nu tar det lixom inte strukturerade data i register, databaser eller Excell-blad eller annan registerdata. Men om man skriver rapporter i Word format så innefattar polislagen också detta, vilket gör att om rapporterna innehåller personuppgifter så ska dom också så att säga försvinna 3–5 år efter det.

I: Kan man inte göra så som Gunilla Eriksson föreslår iså fall? Bara uppdatera gamla rapporter, och därmed förnya informationen [därmed klassa det som ett nytt dokument]?

5: Försvarsmakten kan göra det. Men... polismyndigheten måste så att säga uppdateras med färsk information., Vi kan inte bara göra en sån historisk återblick över hur Sovjet eller Ryssland en gång i tiden gjorde å ändra gallringsstämpeln.

[Slut]

Intervju 6.

Intervjuare: I

Informant: 6

I: Kan du beskriva analysprocessen som leder fram till en förundersökning typiskt ser ut för dig. Och de överväganden man gör gällande information och att kunna bekräfta information.

6: Ja, dels har jag ju gjort underlag som inte alltid resulterar i en förundersökning. Utan det kan resultera i en annan typ av insats. Det skulle också kunna resultera i en ordningspolisiär insats. Att man resurs-sätter för att hantera en situation som väntas uppstå i samband med en demonstration eller en fotbollsmatch eller sådär... å det är inte alltid att det blir en förundersökning även om det finns en risk att något uppstår. Så på det sättet är det likadant, jag har också gjort underlag för att tillta skyddsåtgärder när det gäller individer som är hotade å så, å då finns det oftast redan en pågående förundersökning kring något som har hänt antingen olaga hot eller om det är våldsbrott. Men om vi ska ta exemplet förundersökning, jag menar på att dom här processerna är likartade... Jag tänker att det ändå hänger ihop. För min del så börjar det jag sitter inte som regel inte i ett flöde av information. Jag har inte den rollen att jag sitter och liksom systematiskt följer ett flöde och försöker hitta uppslag för brott eller avvikelser. Det börjar oftast med en fråga. Å då kan den frågan ha uppstått i en förundersökning som pågår. Det kan också uppstått för att information har kommit in i ett lokalpolisområde eller polisområde, tillkännedom att något ska hända. Man behöver underrättelsebedömningar i koppling till det. Eller att det är någon annan typ av fråga som man vill ha svar på. Å den typen av frågor har för min del varit väldigt brett, och kan handla egentligen till och med om vår egen verksamhet. Att man får göra analysen av sin egen verksamhet. Men när det gäller analyser av den kriminella miljön så är det ändå någon slags fråga 'hur ser den här miljön ut' 'hur ser den här brottsligheten ut' - det här fenomenet. Hur... att man skapar underrättelsebilder.

I: Och för att bli säker på sin sak i dessa bedömningar. Hur går du tillväga.

6: Ja det handlar ju om att hitta... eller samla ska jag säga... för det är inte så svårt att hitta, man har en ganska god bild av vad information finns. Det handlar om att välja information som är av relevans för den frågan. Å den informationen kan vara... den kan hämtas från jättemånga olika... dels från polisiära system där det finns information, eller från öppna källor eller forskning eller asså man får... där är det viktigt att ha en bred ansats i vad man letar efter för svar... men det är väldigt styrt i den frågan som jag... syftet man anvisar med att besvara. Å sen handlar det om att utifrån samma fråga också hitta den metod jag tycker lämpar sig bäst för att besvara.

I: Du pratar om att välja metod, men jag syftar mer på dina övervägande över vilken information du ser som användbar.

6: Man kan ju säga att den absolut viktigaste faktorn man måste ta hänsyn där är tiden. Vilken information är viktigast i förhållande till tilldelad tid. Å det kan skilja oerhört beroende på typ av uppdrag. Å det beror också på vilken typ av detaljnivå frågan är ställd på. Är det information om en person om en individ eller information om en grupp eller om ett specifikt mord. Är det information om ett specifikt... det kan liksom vara... brotts... är det information om ett fenomen? Är det en geografisk analys asså det kan vara... det är massa olika.

I: Ja, men det är intressant! Vi kan fortsätta på tidsaspekten. Hur påverkar tiden hur du överväger information?

6: Jag tänker att man... ska vi se om jag kan exemplifiera istället... för att någonstans handlar det om att... om uppgiften är att beskriva ett brottsfenomen... om vi tar det som ett enkelt exempel och det förekommer också... Man har geografiskt område och du vill veta hur en viss typ av brott

ser ut i det området, så kanske man delar upp den frågan i ett antal underkategorier, eller underfrågor. Hur ser statistiken ut? Och dom brott som jag tittar på, vad är det för typ av brott? Vilken kontext? Det handlar ju om att egentligen skapa sig en bred bild och sen så leta detaljerna i den.

I: Till skillnad från någon som har arbetat i fält så kommer ju du ifrån en mer akademisk bakgrund med fokus på siffror. Hur påverkar detta hur du ser på information?

6: Jag tror att jag... i den mån att... försöka undvika den typen av bilder. Jag vill hellre hitta... alltså det är liksom... den objektiva informationen. Det är ju...

I: Är inte den övervägningen svår vad som är objektiv information?

6: Men den är aldrig objektiv. Man måste alltid fundera över informationen. Vart kommer den ifrån? I vilket syfte är den inhämtad? Av vem är den inhämtad? På vilket sätt är den inhämtad? Det är väldigt mycket att värdera och det är källkritik liksom. Jag använder ju det bakspåret hela tiden, och försöker hitta den kontexten man får information ur. Och det gäller också öppna källor. Vem är avsändaren här? Varför har dom det här perspektivet i det som dom väljer att lägga fram? Ofta i syn till forskningen, det finns ju ingenting som är riktigt. Men däremot tänker jag att det sättet som jag jobbar på som analytiker då [REDACTED], jag tror att i viss mån har jag ett annat angreppssätt än många av mina kollegor och det handlar ju om att för mig är det ett mycket system. Att jag ordnar, sorterar dom på olika sätt och får den att berätta, ge mig en bild av situationen som i så liten utsträckning möjligt hamnar om magkänsla. Också för att det ger information... att den här ansatsen som ibland finns att man på ett ganska generellt plan, ett stereotypiskt plan, har skurkar och icke skurkar. Vilket ibland kan vara så himla påtagligt att det finns i verksamheten. Inte att förringa asså nyttan med att bedöma situationer på det sättet, men som analytiker då känner jag att man ska tillföra något annat och ha en ansats där man är... 'åt ena sidan, och åt andra sidan'.

C: Det är en intressant diskussion om hur man väljer att förhålla sig. Igår nämndes en tidigare kollega som alltid hade känt igen mönster, vilket i slutändan hade blivit tjatigt.

6: Ja men och det är jättestarkt och jag tror att det förekommer att man utvecklar det beteendet även som analytiker om man har jobbat ett antal år. Det har många fördelar att man kan göra en snabbare bedömningar, men det finns också ganska stora faror med att använda mönster för att på något sätt... man måste hela tiden utmana det. Där tycker jag, och det är egentligen konsten, att man kan känna att det är svårt över tid. Det kanske är ett skäl till [REDACTED]. Att man orkar det här... Nu ser jag att du har Kahneman boken där... det där System 2 där man liksom har bilden av att system 2... det är liksom min roll att vara system 2. Men sen har jag ett plågsamt arbete att försöka hela tiden orka tänka. Och då måste man ha någon slags... antingen... asså jag har det nog ganska förmånligt att fått byta mellan olika typer av uppdrag och fått göra olika saker, men att tänka nytt i varje frågeställning har för mig varit väldigt viktigt. Att försöka göra det. Sen har det ju vart svårt när man får samma uppdrag för fjärde gången, ja då... det finns ju dom som gör det 50 gånger...

I: Okej! Om vi då kommer tillbaka till det här med tid, hur påverkar tidsaspekten dessa avvägningar?

6: Ja men, asså det som är försvarsmakten liksom. Tilldelad tid det är tillräcklig tid. Asså man får anpassa sig, och har man mer tid så kan man göra mer. Asså då kan man reflektera mer, man kan samla mer information, man har liksom... man har mera tid att göra det man borde. Medan när det är snabba ryck så går ju inte det. Asså då får man ju bara hitta tänkbara samband som, amen 'jag tror att det föreligger såhär', å så får man snabbt bygga en argumentation på det. Men jag tror att det kanske i dom fallen lätt blir så att man tar med lite höjd... med hur osäkert det blir. Ju mer osäker bedömning, desto mer tar man kanske i för att man inte vill att det ska hända... asså det är lättare att vara säker på att alla åtgärder som polischefen tänker sig behövas, säga att 'det behövs inte'. Men är

det korta tidsspann är det svårare att stå för den kritiska argumentationen. Helt beroende, skulle jag säga, på vilken information som man har tillgång till. För ibland kan man göra det ändå. Å ibland kan man säga, 'ni måste göra det här lixom'.

I: Tillgången till information är viktig, mer än råd från dom som arbetat länge?

6: Asså det beror helt på vad det handlar om. Och jag tror inte... jag är rädd för den här slentrianen... faktiskt. Eller jag värjer mig mot den... jag vet att den förekommer. Ibland har man nytta av den. Det finns väldigt många svar på vad som är effektiva åtgärder, eller varför man jobbar på ett visst sätt eller varför en föreställning ser ut som den gör. Asså gällande en institutionaliserad föreställning om brottsfenomen. Då kan man hitta jättemycket svar på varför det är så genom att prata med kollegor som är gamla i gamet. Men jag tycker det finns en brist då i det att man... särskilt dom som gör väldigt snarlika uppgifter hela tiden. Man letar efter samma typ av information och sätter in den i samma typer av förklaringsmodeller och det är lixom lite magkänsla. Sen kan det också... det är ju ofta så när det gäller vissa typer av brottslighet, så är det inte svårt att hitta information. Bristen med för mycket information är lika vanligt som för lite. Faktiskt. Ja, det beror på vad frågan är... som vanligt. Det är mitt svar på alla frågor, haha!

I: Så hur gör du för att uppdatera din kunskap om brottsituationen i region syd?

6: Jag men det beror... nä... a där förlitar man ju sig mycket på dom kollegor som har dom här... det finns ju inriktningar på olika typer av brottsätt och vill jag ha bredd så får jag ju fråga respektive ansvarig hur det ser ut nu. Ska jag göra en mer formell analys så skulle jag ju frågat dom men också titta på t.ex. brottsstatistik eller också tittat på... hittat dom här 'okej det här är en bild om hur det ser ut'. Vad säger den här datan? Vad säger det här? Å det är ju det som är lyxen då när man har tid. Att man kan sätta olika bilder mot varandra och skärningarna mellan dom bilderna är ofta mycket intressanta. Å säger någon att bruket av kokain har ökat, så stämmer det ju oftast. Vi har ju samma typer av... grundfakta. Men just som analytiker tycker jag man borde ha, asså man har ansvar för att göra en bredare genomvisning än om man t.ex. jobbar som mer operativ handläggare. Dels ett ansvar, men också många gånger att ha ett intresse av att göra det. Jag hoppas att det... det tänker jag ändå att det är någon sorts ansatts som genomsyrar vår organisation. Amen rollen av analytiker är ju att man ska förhålla sig nyfiken och kunna ifrågasätta mycket!

I: absolut! Speciellt hos polisen där nästan varje fall har något unikt att tillföra, vare sig det gäller aktör, medel eller motiv.

6: Fast jag jobbar ganska sällan på individnivå. Asså dom är en del av det, men asså ibland så fastnar det lite där också. Det är väldigt polisiärt skulle jag säga att hela tiden fokusera på individen och inte... kanske att vi istället skulle fokusera på fenomenen eller hur ett... vilka brottsmål... oavsett vem det är som transporterar narkotika eller den här produkten så borde vi kunna samla dom genom den här typen av åtgärder.

I: En metodbundenhet? ████████ betonade liknande.

6: Ja men det är kanske inte så förvånande i och för sig. Vi är ju skolade i samma tänk på något sätt att vi har lika idéer om det. Men jag ja... det men det ligger också i analytikerrollen tycker jag.

I: Haha ja. Så hur ser du på samarbete på arbetsplatsen? Kan du värdera andras expertis över din egen?

6: Asså du det där är ju lite speciellt för jag tänker att, nu har säkert dom andra sagt det också i och för sig... när man jobbar inom en underrättelseverksamhet med att leverera analyser så är det ju jättemycket en förtroendefråga mot beslutsfattarna. Å det förtroendet som beslutsfattare har för dig

och dina resultat är någonting man bygger över tid. Och dels så bygger du det genom att ha lite tur, skulle jag säga från början och ligga rätt, att du har flyt, ja vissa säger att man förtjänar tur. Men det är tur, å sen också att man gör bra beslutsunderlag och analyser, och nu låter detta ju supersjälvgett lixom men jag tror jag har ganska gott förtroende och jag får ofta lite knepiga uppdrag och jag får ofta mer tid på mig. Asså jag hamnar... det är kanske därför jag har lite annorlunda uppdrag än dom andra. Det kommer in någonting som är lite knäppt, så måste någon hantera det å alla bara 'ouff'. Ja då är det så ja, till mig.

I: Haha du tror inte det också hänger ihop med din annorlunda utbildning?

6: Det tror jag. Fast jag tänker att utbildningen inte är någonting som någon på min avdelning egentligen haft en förståelse för. Dom har lixom inte förstått... vad gör en [REDACTED] mer än matte lixom. Utan för min del så känner jag lixom att jag har byggt upp över tid, och jag har också förmånen det vill säga eller ibland... ibland när man jobbar... alla som jobbar går nästan alltid till samma beslutsfattare. Men jag har haft en väldig bredd i vilken beslutsfattare jag har gjort underlag till och det har också vart på olika nivåer i organisationen, så jag har en ganska bred spridning i mottagare och eftersom jag då har fått bra feedback på mina produkter många gånger, så har det blivit bra, så har man byggt upp det förtroendet. Och hade jag gjort något kasst så hade det nog ganska snabbt skitit sig. Men det är också lite viktigt för att då jag kan också vara... nu har jag vart där i [REDACTED], och vi har ganska så stor omsättning på analytiker, så det är egentligen att vara ganska gammal i tjänsten. Polisen är en liten plantskola skulle jag säga. Vi tar in ny-exade eller unga analytiker och sen så är det andra myndigheter som plockar upp dom. Vilket beror på lite olika saker. Kanske också primärt löneläget. Men jag har vart där rätt så länge å när man har vart det och då kanske har ett ganska gott förtroende, eller att man gör ett bra jobb... kanske till och med att någon beställer ett uppdrag å säger att 'jag önskar att [REDACTED] gör det' då kan jag säga, 'ja jag kan göra det men jag behöver den här tiden' beroende på vad det är. Men det är sällan att dom är snabba, fast det händer ju också att det inkommer information som kräver snabbt agerande, men då är det lite mer den anställda som är på plats.

I: Okej, så det är inte en övervägning av kunskap på området i de fallen?

6: Asså både och... den som är bäst lämpad, men som också råkar vara där. Vem är här idag? Vem är kvar? Ofta kommer det in folk sent på eftermiddagen. Klockan är 4 vi ska gå hem, vem kan gräva i det här? 'Ska du hämta barn på dagis idag?' 'Nej det ska jag inte' 'Nej, kan du sitta kvar då lite övertid och jobba upp det här som kommit in?' 'Vi kan inte lämna det till imorgon' Men vi har också våra beredskapssystem såklart.

I: Haha ja, det är väll skönt att höra att det finns sådana!

6: Men nu när jag är på [REDACTED], nu har jag all tid i världen!

I: Det är kanske lite avlastning från den alldagliga stressen?

6: Det är lite konstigt.

I: Svårt att ta avstånd?

6: Nej, men det har vart en tid att ställa om. [REDACTED]

I: Och tiden har ingen påverkan på din arbetsdisciplin?

6: Jo det tror jag. Det var lite plågsamt [REDACTED]. Men jag tänker att det är det. Man hoppas ju att det lever kvar. Nu spelar det inte så stor roll. Jag tänker att den här grejen, det

var ett för bra 'offer för att...' Så får polismyndigheten förhålla sig till det. Men jag är ju [REDACTED]. Jag hoppas ju att jag kan få vara det hela tiden [REDACTED] å får komma tillbaka.

I: Hur länge ska du vara [REDACTED]?

6: [REDACTED]

I: Wow, det är ju skönt!

6: Ja, jag hade ju rätt till [REDACTED] sen kan man få [REDACTED] om särskilda skäl finnes ofta så ser man att det här är [REDACTED]. Men jag tvivlar inte på att jag liksom skulle kunna komma tillbaka även om jag slutade så... Nu kommer jag vara på [REDACTED] ett tag.

I: Skulle du säga att du är en individ eller en gruppmedlem på arbetsplatsen.

6: Jag skulle säga att jag är en individ. Absolut. Det är på grund av det jag jobbat med. Och att jag vart där så länge. Jag har också vart i [REDACTED]. Jag nä. Asså det är klart att underrättelseverksamheten är ett kollektiv. Asså det stärks kollektivt. Men jag upplever inte att jag är i en grupp. Vi jobbar sällan i grupp. Vi hinner inte det i den utsträckningen vi hade velat. Och jag jobbar ganska ofta ensam i mina analyser. [REDACTED]

I: Kan det vara så att din expertis är skild från andras, vilket gör att din kunskap är svår att efterfråga?

6: Nja. Men det är ju klart att dom kan kanske tycka... dom är ju mer sådär... Hur gör du? Hur undersöker du? Men det är inte så mycket siffror ändå, det är mer att statistiken så... nje jag tänker att man har en identitet som underrättelseanalytiker och underrättelseverksamheten i relation till övriga organisationer. [REDACTED]

I: Okej! Så att du har både vart där ett tag och fått ett bra rykte måste ju visas i hur folk respekterar dina bedömningar?

6: Ja, men det jo men så kan det... å det kan jag säga att bero på min roll i organisationen vi har... i polisen har vi inget formellt system med junior och seniorer liksom, som man har i andra myndigheter... våra systemmyndigheter. Men det har inte vi... men jag upplever att jag är en senior analytiker i förhållande till de andra. Asså det finns en sådan distinktion ändå.

I: Informell?

6: Den är informell ja.

I: Vad signalerar när du känner dig färdig med en process?

6: Framförallt vill man ju kanske... att den finns en Peer Review process. Det är också ganska informellt men funnits där speciellt analytiker emellan. Det är åt det hållet. Kritiskt granskande. Hur säker är jag på det här? Vad finns det för svagheter i min bedömning? Vad finns det för informationer? Det har vi ju ganska ofta med, som formellt innehåll i våra rapporter, där man säger,

'vilka underrättelsebehov har vi?' 'Vad har vi inte information om som jag anser att vi skulle behöva ha för att göra en bättre bedömning?'. Så det finns ju med. Men också en dimension... 'är jag jätteosäker på det här eller är jag säker?'. Å det bygger ju på hur man har byggt upp sin argumentation också i viss del. Sen tror jag att... här är man dömd olika, eller så [redacted] får hejda mig, [redacted] är inte här just nu, men jag tenderar nog att kanske gå mot... okej, kanske mer... det är liksom lite som att svära i kyrkan. Här tar underrättelseverksamheten stopp, men jag kan ju bli lite normativ i vad jag tycker ska göras. Och det är ju därför jag har blivit insyltat i... gått mot [redacted] tror jag snarare än renodlad underrättelse... att jag går in och önskar mig ett sätt att jobba på kanske, som jag tror kan vara för att det inte alltid är att uppdraget är att inleda förundersökning, utan det finns ju trots allt en hel del uppdrag som syftar till att vara brottsförebyggande, att brottet inte ska ske alls.

I: Ja när man talar om strategisk operativ och taktiskt görs ju vissa övervägningar om syfte...

6: Ja, det kan vara olika syfte där... det beror lite på vad frågan är, eller vilka åtgärder man ska vidta. Men många gånger så handlar de om att det kanske... det är... i ännu större utsträckning borde det handla om att vara brottsförebyggande. Förhindra och förebygga asså före... asså se till att de inte sker... att på något sätt ha brottsofferperspektiv... asså vad... vi vill inte ha något brottsoffer, hur ska vi göra då. Och att inte... men det är en fine line liksom.

I: Så tryggheten i din analys bygger på tid...

6: Amen där menar jag mer att man kan se fenomenet av ett brott... asså att ska du inleda en förundersökning så ska ju ett brott vara nära förekommande... att det är tänkt att ske...

I: Du menar att...

6: Jo men det är klurigt liksom. Å sen är det också klurigt när ett brott kan ske, ett planerat brott, som du tror kommer ske imorgon eller om 4 månader. Asså det finns tidsaspekter där också.

I: Absolut.

6: Ja... jag vet inte om jag svarar på frågan...

I: Haha... att tänka om hur man tänker kan vara svårt... det ligger ju till grund för uppsatsen.

6: Ja, eller så tänker jag att man inte gör det [känner sig trygg] och att man får acceptera den delen av arbetet. Jag vete fan om man någonsin känner sig trygg. Det är ju helt fel ord egentligen, för jag tycker alltid det är svettigt att lämna ifrån sig en produkt. Å det kommer det nog vara så länge det handlar om allvarlig brottslighet, så kommer det vara svettigt. Å det är... oberoende om du jobbar med en händelse, en polisinsats som du planerar, eller om det är någonting som du får information om ska hända snabbt. Det... man är liksom inte trygg eller så förrän det är över... förens man släpper det... och man kan vara mer eller mindre trygg. Målet är väll att ha en okej magkänsla och tänka såhär 'amen jag inom den här tiden jag fick tilldelad för att göra det här så har jag gjort det här'. Å då står jag för det jag har gjort. Jag kan stå för det jag hunnit med. Om det här går åt helvete så kan jag ändå stå för vad jag har gjort men det är ändå jobbigt för det kan ändå få... förstår du vad jag menar... Sen kan man vara mer trygg ibland å säga att liksom att jag när jag tittat på allt det här och jag ser att det inte kommer gå åt helvete, det är någon annan som har misstolkat en annan situation...

I: Det kommer tillbaka till vad som är centrum för undersökningen. Vad får dig att säga att 'min tolkning är korrekt'?

6: Jag tycker det är framstår som så himla tydligt att information som vid den första anblicken ser jättealvarlig ut, när den kompletteras med andra omständigheter eller annan information, så försvinner... så får den en helt annan förklaring. Jag vet inte om jag kan jämföra... exempelvis...

I: Falsifiering?

6: Ja det är så. Å så det förekommer ju rätt ofta.

[Slut]

Intervju 7.

Intervjuare: I

Informant: 7

I: Kan du beskriva hur processen som leder fram till en förundersökning, från början till slutet på ett fall, hur de typiskt ser ut för dig?

7: Asså vår bit är ju underrättsmässig. Och att titta i princip på samma fenomen, fast kanske i ett förstadium då... finns det ett brott att titta på här... finner man det så ska man ju uppföra en förundersökning. Och lixom, glappet mellan där det är lite svårt att peka på. För att... man kan ju säga att underrättelsearbete kan man titta på utifrån ett väldigt långt perspektiv kan man säga. Men så fort det blir förundersökning så blir det att bevisa en händelse ofta som är begränsad i tid och rum... för det räcker med att konstatera att något har hänt va... så då blir det genast rätt definierat... men så underrättelsearbete är mer långsiktigt, att man arbetar kanske lite bredare. För man ska ju veta då när man väl sätter igång och vill ha en FU, då gäller det lixom att man isolerar den händelsen, sen om man kanske inte hela tiden har kontroll över dom... Så lixom, fram till det här beslutet... det är ju inte vi heller som beslutar om det ska vara förundersökning.

I: Det är inte ni som avslutar eran egen process.

7: Nej, utan vi på underrättelse, vi jobbar lixom separat så att säga. Sen jobbar ju vi i förundersökning på det sättet att vi kan hjälpa en förundersökning med beslutsfattande helt enkelt.

I: Kan du beskriva närmare?

7: På grund av att man har personkännedom eller att man har en större bild av att... vad ska man säga... förundersökning är ju att du tror ett brott har skett. Man utreder det och sätter utredare och en åklagare och man samlar in de bevis man kan samla in, å sen väcker åklagaren en åklagan. Men i underrättelsearbete så har vi inte en åklagare, utan vi jobbar ju mot kriminella personer. Men det behöver inte visa att de kommer bli åtalade och sådant för det. Utan man följer dom under en längre tid så att säga. Å upptäcker man då att 'jag men det här ser ju verkligen ut som brottslig aktivitet', då kopplar man ju in förundersökning på det lixom. Men det är lixom separerade saker skulle jag säga. På ett sätt. Men däremot så är man ju väldigt betydelsefull på det sättet att man, när förundersökningen sker, så kanske dom inte har den synen som underrättelse har, å då är det ju viktigt att man kan börja säga 'det här ska prioriteras'. I det längre perspektivet är det kanske viktigare att 1-2 personer åker fast, eftersom man ser att i det längre perspektivet kommer de här vara betydelsefulla. Att då försöka inrikta förundersökning på att man då försöker sätta dit själva problemet. Förundersökning ingår ju snarare vem går att åtala, å då kan det ju vara den som är lättast att ta. Inte nödvändigtvis den som är mest önskvärd att ta. Så där på det sättet kan man ju försöka överlappa och försöka få in ett synsätt som ligger lite högre upp än i förundersökningen. Men samtidigt måste jag ju säga att förundersökning ska ju vara lite såhär tunnelseende. Dom ska ju bevisa brottet. Av den anledningen tror jag att det är nog svårt att få till den på annat sätt. Dom behöver nog tänka inriktat, men jag känner samtidigt att oftast får vi ju bra genomslagskraft. Vi kan styra förundersökningen med den informationen vi sitter på.

I: Skiljer dessa: Förberedande eller genomfört brott alltså processen eller resonandet på något sätt?

7: Ja och vi kan egentligen göra båda delarna. Vi kan ju titta utifrån, att vi tror kan hända eller då att något har hänt. Vi kan då arbeta upp, 'finns det mer här att gräva' lixom. Så vi kan ju jobba i båda leden, men vi tittar ju mer på, åter igen, det där med isolerade händelser. Vi försöker ju hitta kedjor, att förstå fenomen snarare. Och att där i isolera brottslighet. t.ex. smuggling i sig, är inte särskild betydelsefull, utan det är snarare logistiken och systematiken som är det intressanta för oss. Men om utrednings delen så är ju smuggling viktig att belysa, medan för vår del gäller det ju att hitta systematiken, förberedelse för smugglingsbrott t.ex.

Så att... vi ser lixom att det är systematik. Då kan det ju bli en bra förundersökning, för då kan man påvisa grövre brott. Så mängden narkotika är ju inte egentligen jättebetydelsefullt, utan det är ju systematiken. Asså smugglar du 1 bit cannabis fler gånger så bedöms det ju som rätt grovt. Men att rota upp från systematiken. Å kan vi påvisa att det är systematisk så är det önskvärt. Så vi tittar mest på [REDACTED] å [REDACTED] snarare än att hitta saker som hänt. Det är inte vattentäta skott så att säga.

I: Och det kan kanske vara svårt att hitta det enskilda brottet i ett hav av kriminella handlingar?

7: Så är det. Allt är bara ett kluster av...

I: Okej! Så om du nu ska försöka kartlägga ett systematiskt utförande, plocka in så mycket som möjligt och sätta ihop. Hur går du till väga?

7: Bra fråga! Alltså vi har ju inflödet där. Å hur man hanterar det är ju faktiskt något som jag själv börjat fundera på senaste tiden. Hur det funkar lixom? Å jag tror ju att man alltid har det här, det som... jag tror ändå man alltid försöker ha grepp om... det här självkritiska. Man ska alltid tänka, 'hur är det om något annat är annorlunda än vad man tror det är va?'. Å jag skulle säga, för mig å mitt jobb, är det absolut viktigast att falsifiera. Jag har upptäckt nu på senare tid, började jag väll göra rätt tidigt i och för sig, att det är rätt uppenbart att min roll är att ofta vara falsifieraren haha...

I: Ifrågasättaren...

7: Just det. För många kommer springa på puckar. Och det är ju rätt svårt att säga, 'vänta nu...'. Den rollen är ju rätt bra på något sätt... det är nyttigt att försöka ha en helhetsbild som inte bara tänker på den enskilda händelsen, utan tänker på det större perspektivet... 'amen ska vi göra såhär va, eller ska man börja titta på något annat?'. Så jag tror ju lixom att, när jag tittar på information och lägger ihop information så lägger ju jag ju allt lixom högre till... att det ska vara falskt också. Men det är svårt det där. Du vet man får ibland information som man vil tro är bra, och vill tro stämmer. Men att man alltid ska vara medveten om att man kan ha fel.

I: Ja det är viktigt!

7: Ja och jag kan verkligen förstå nu när man jobbar med... lixom att man det finns väldigt mycket att människan vill måla upp scenarion. Men det är rätt lätt, med ganska smidiga verktyg att faktiskt kunna bearbeta det. Just i... det är extra tydligt i grupp... att man faktiskt intar någon roll som djävulens advokat oavsett vad man själv tror på tinget i sig. Utan att man alltid håller sig kritisk till förhållningssättet. Å det är lite det Heuer [Författare på Underrättelseanalys och intersubjektivitet] har ju alltid varit inne på när han har skrivit utifrån just att man tar det lite lugnt och bygger upp sina argument lite lixom. Å kanske checkar allt två gånger innan man gör något. Jag tror att det... det ligger ju medvetet i alla fall. Men sen vet jag ju inte hur många gånger man går in i fällan och faktiskt bygger någonting på det... Men jag tror ändå jag... att jag är medveten om... men det är svårt att recensera sig själv.

I: I förhållande till den krävande tidsaspekten, hur skulle du säga att den påverkar ditt resonerande?

7: Asså i och med att polisen är rätt... jag brukar tänka på att mitt tidsperspektiv är långt, och försöker inte stressa upp mig av den anledningen. För i den här verksamheten har vi ofta element när det är tidskrävande liksom och det är tar ju sådan tid, men i mitt perspektiv och det jag gör så måste jag också titta på det jag håller på med och hur min verklighet kommer finnas kvar om 10-15-20 år. Och för att det ska vara... med mina medel som jag kör igång, då måste jag vara rationell. Jag kan inte liksom bränna broar i det korta tidsperspektivet så jag brukar ju försöka tänka liksom att, hur kan det jag behöver få ut sippra ut genom den korta tiden och det korta perspektivet. Men jag brukar väl säga att 'buset har klockor! Jag har tid'. Ungefär som med talibanerna och amerikanerna. För jag vet att jag kommer sitta här om ett antal år också. Jag förväntar mig det resultatet... mina resultat kommer ju märkas ute i sådana fall, beroende på hur brottsligheten svänger. Så trender. Men i enskilda händelser är jag inte så jätteintresserad av det. Jag vill ju hellre se mitt långsiktiga perspektiv påverka samhället... kanske inte lika tydligt... men på min nivå kommer man iallafall märka av när man gör positiva effekter. För många vill ju få action nu. Men jag tror att vara... fläckfri och målinriktad är betydligt mer verkningsfullt. Så jag försöker ju inte tänka i korta termer. Utan företrädesvis, långt arbete liksom. Tar jag mig an en arbetsuppgift så vet jag att det krävs att jag jobbar med det ett tag framöver. Sen har vi ju alltid deadlines och sådant va till andra personer. Det är ju inget konstigt. Men i det analytiska tänkandet så tror jag...

I: Det är ju kul att höra, att du känner dig så trygg i ditt eget tänkande!

7: Sen tror jag liksom att... nog polisen åter igen till det där med händelser, att man tittar på individen. För mig är egentligen individen till någon grad irrelevant... att titta på fenomenet tror jag gör det bättre för mig. Å därför är jag inte påverkad av tid. Tror det ligger lite där i. Och att man på något sätt får en uppenbarelse när man inser att oavsett hur det ser ut idag eller om 50 år, så kommer vi ha kriminella. Det är i princip ett faktum. Då hamnar ju snarare frågan på mig om... hur kan vi påverka för att ha det minst tänkbara? Men liksom, vi kommer ju aldrig råda bot på det. Det går ju inte liksom. Men däremot å kan man göra det bästa av situationen. Å då ska man nog titta över lång tid... å då är de... liksom att titta på vad som har mest påverkan på fenomenet. Medans då när man har kort-tids sikt så tittar man på vem som har mest och skriker mest. Å då är det rätt korts tidsuppfattning. Som kanske inte har särskilt mycket effekt.

I: Men fenomenen, hur du ser på dom, har ju fortfarande beståndsdelar. Hur gör du för att identifiera dessa?

7: Jag brukar tänka... asså brotts-kedjor. Hur får man igång brott? Å då bygger det ju mer på dom här rationella principerna. Ska jag transportera en sten, vad behöver jag göra för att en sten ska behöva komma till Stockholm. Man kan egentligen transportera vad som helst. Det illegala är ju egentligen skillnaden. Att t.ex. titta på familjer och bakåt liksom det säger ju kanske lite hur man i den kretsen tänker kring hur man gör den här transporten. Men allt som kommer omkring, då ska stenen upp till Stockholm va. Man tänker ju olika som individer. Du skulle göra på ditt sätt och jag skulle göra på mitt sätt. Även om aktiviteten i sig är detsamma. Och absolut att vissa individer påverkas av hur man gjort tidigare. Men flödet är ju beständigt tänker jag.

I: Har du några personliga åtgärder för att förstå hur brottsituationen ser ut i Region Syd?

7: Jag vet inte... det är en svår fråga. Jag tänker lite att... det är ju lite att... Hur man processerar information för att bilda en uppfattning om... det är en bra fråga va... Åter igen det där korta och långa perspektivet. Det korta perspektivet kan ju ofta vara panikslaget och, nu kollar vi på

■■■■■■ här... men jag tänker mig att nu, över hela året, så är ju en annan femma lixom. Där är man ju lite självkritisk när det ropar 'ajdå-ajdå'. Men jag tänker samtidigt att man måste ha en kontext då... inget funkar utan en kontext. Å nu har vi haft ett par lugna månader med inga t.ex. dödsskjutningar i Malmö... eller här i... men vi kan ju bara konstatera hur många döda det är i slutet på 2019. Det är ju då vi kan egentligen blicka tillbaka och se hur det går. Vi kan ju inte säga vad vi har gjort på halvlekar, att 'nu har det varit lugnt, så nu har vi löst det'. Så på det sättet är jag en pessimist och menar lixom, fenomenet ska man alltid jobba mot. Det finns inget slut på det. Det handlar om att vara lugn och metodisk hela tiden. Så om nya grejer dyker upp t.ex. 'nu börjar det hända mycket grejer i en park'. Ja, de är ju viktigt att man ska ordna upp det va. Sen kan man också fråga... är det något specifikt vi har gjort som skulle kunna förhindra. Något uppenbart som inte funkar, t.ex. en park är kanske dumt, men om vi tar någonting vi har gjort i ordningssyfte för att stävja brottsligheten eller fickstöld eller något sådant där. På det sättet kan man ju dra lärdomar och titta framåt. T.ex. 'hur gör vi på malmöfestivalen från det ena året till det andra?'. Och hur vi inriktar vårt arbete helt enkelt. Men det är ett generellt sätt... och det beskriver Malmö som djupt problematiskt i ett lite längre perspektiv, och vilka åtgärder man behöver fixa lixom, vilka problem man behöver fixa. Ett enstaka bråk kan ju bara vara effekt av någonting annat. Å jag tror att man inte ska vara för alarmistisk heller. Man ska försöka vara lugn och metodisk alltid. För det blir ett jäkla springande om det är ■■■■■■ ■■■■■■. Å det blir ju...

I: Svårt att hålla sig objektiv i dom situationerna

7: Precis, man kanske får en föreställning om att det blir värre och värre. Men jag tror ju som sagt, det är bättre att ha kontroll på mer snarare än mindre... Så att det har vart en kaotisk helg kanske jag inte reflekterar över på det sättet, och ändrar min bild. Utan ser det snarare som rätt konstant. Det är kedjor som kommer hända när man har brottslig verksamhet. Våld är egentligen bara uttryck i den miljön. Och har man en sådan miljö får man faktiskt förvänta sig att det kommer hända ett antal skjutningar... Det hade vart jåkligt kul att kunna räkna på det. Hur många brottsvinster som genererar ett antal skjutningar? Jag tror det finns en sådan ekvation. Jag har ingen vetskap om någon har gjort det, men jag tänker såhär, 'om man har brottsvinst för säg 150 miljoner, hur många skador är det lika med?'. Jag tror ju att det finns en ganska stark korrelation där. Vinsterna visar ju att det finns en etablerad marknad. Men också att i en sådan marknad så har du ju konflikter så klart. För det är ju inte rent friktionsfritt. Skillnaden på vi och dom är ju att när du jag har ju en konflikt så löser vi det civiliserat, det kanske blir en arbetsrättslig tvist, då är det ju fackligt. I det fallet så finns det inte sådana verktyg möjliga. Så när du ska hantera ett problem mellan individer eller arbetstagare och arbetsgivare, så löser du det med illegala medel, som våld. Så jag tror att i framtiden ska man börja titta på dom här grundstommarna. Hur mycket narkotika i in, och utflödet på ett år. Och det skulle kunna visa sig vara ett likameds tecken med x antal konflikter.

I: Det är ett väldigt matematiskt perspektiv.

7: Jag tror det här med matematiska är väldigt fascinerande, för att jag tror ju faktiskt att jag skulle kunna ha rätt! Och med tanke på att vi har väldigt mycket svarhandel här i Malmö så... att bara räkna på den illegala verksamheten så... första tanken för mig är ju att man skulle räkna på skatteinkomst. Hur mycket korrelation mellan skatteintäkter och förväntade skatteintäkter och våld. Jag tror att det finns en rätt stark koppling där i hur samhället mår framförallt.

I: Så det är en kumulativ illegalitet?

7: Ja, eller snarare såhär. Illegalitet är ett resultat av ett fenomen. T.ex. har man ett samhälle där man inte förväntas få bidrag. Att man förväntar sig att man t.ex. inte betalar skatt och att det

finns ett system t.ex. att man åker till en affär och kan handla allt men allt går svart till. Då kan det leda till ett system som kanske livnär något helt annat. Som t.ex. narkotika eller nätverksstrukturer. Om de får frodas så kommer du hitta de här arbetsrättsliga tvisterna där, fast de skjuter och spränger varandra istället, för att det är så man hanterar problem. Och Malmö är ju trots allt, och det har jag ju märkt, att Malmö är en stad uppe där i det stora. Malmö har ju väldigt skevt skattetryck. Där är väldigt många som inte alls betalar skatt. Man pratar ju om hela stadsdelar upp mot 20–30 tusen individer ändå liksom som bor i Malmö men som inte finns i Malmö. Jag tror det har extremt effekt på hur samhällsklimatet där... och du kan använda det för att förklara delvis varför Malmö ser ut som det gör. Skatteintäkter säger någonting om systemet bakom, våldet säger någonting om systemet bakom, å det är där det värsta är kopplat till. Men jag har inte räknat på det själv va. Men jag tror att det hade varit väldigt spännande att göra det, för man skulle faktiskt kunna få ut en liksom formel att $(A-30m \text{ i statskassan} = \text{det här våldet})$. Man gör ju så med sjukdomar också och hur arbetslöshet leder till folkhemssjukdomar. Man kan ju räkna det grovt på grupper så att säga. Och tittar man på staden som en enhet så tror jag man skulle kunna få ut väldigt mycket av det. Men då tittar man ju inte på individen utan då tittar man ju på fenomenet brott.

I: Men det bygger ju även på subjektiva antaganden som behöver fastställas. Det är inte det ena eller det andra.

7: Å i det syftet är det ju kanske alltid smartast att vi inte springer på själva våldet. Utan vi kanske i polisen borde bli bättre på att se kopplingar mellan brottslighet och skattefusk. Å se till att alla som köper också betalar skatt. För det kanske är det som är roten till allt egentligen va. Å att försöka få en förändrad bild av lokalbefolkningen. Å jag tycker det sätter lite huvudet på spiken. Just för att man livnär sig, man har ändå individer som säger att man inte vill ha brott. Men sen går och handlar i den informella ekonomin.

I: Och skapar brottslighet indirekt?

7: Indirekt. Det leder det till att ett system kanske inte är så välmående. Absolut tror jag det. Jag vet inte om jag besvarade frågan men... Men jag tror att åter... mitt analytiska verktyg är att försöka få in sådant. Att försöka få in det enkelt. Istället för att släcka branden i huset som pågår just nu för att när du väl släcker, och du förstår att det handlar om en pyroman. Ja, det är kanske bättre att försöka stoppa pyromanen än att stoppa den enskilda branden. Å där inom polisen är man ofta väldigt, som sagt, resultatinkriktad på särskilda händelser... det brottet...

I: Du menar enbart direktiv ovanifrån?

7: Ja... för det är... å... jag vet faktiskt inte... det är svårt att... nej, jag vet faktiskt inte.

I: Om man ser på analysprocessen vad gör du för att hålla dig säker på din sak?

7: Det handlar ibland om att man har mottagare. Man har en förundersökningsledare som ska ta emot produkten. Har man inte det från början kan det bli väldigt knepigt. Det blir ofta ett pusslande kan jag säga. Man blir nästan lite en säljare. Man försöker sälja in saker och ting. Men jag tror inte jag har någon särskild mall på det sättet. Det är svårt för mig att peka på vart det börjar och vart det slutar. Å när man liksom lämnar över... jag tycker det är knepigt. Jag vet faktiskt inte. Men jag tror i sig inte att förundersökning och åtal är mitt kvitto på ett bra jobb heller. Det kanske är för att jag inte tänker i dom banorna det alltid måste bli förundersökning i första hand. Man har väl ofta det tankesätt som människa att man vill ha belöningar. Det är ju inget konstigt det. Men vår vinst är kanske att man ska lära sig smådetaljer. Att vi vet saker som kan vara guld värda om ett par år. Det vet man aldrig. För man bygger upp kunskap om ett

fenomen som man kan använda senare lixom. I det finns ju kanske inte alltid att jag försöker se till att allting blir förundersökning heller. [REDACTED]. Jag jobbar med mina grejer, och kanske inte så mycket med att få ärendet till förundersökning. Å jag kan ju tycka att det kan vara bra att man tänker att underrättelsetjänstens roll är att veta saker, för i det kritiska skedet så kan sådan information vara precis vad man behöver. Medan i en förundersökning är det enda betydelsefulla om någon åker dit för ett brott. Men framgång kan mätas på många olika sätt som sagt. Att man vet att person A älskar chokladmuffins så att säga, kan te sig väldigt irrelevant tills den dagen man faktiskt kan dra nytta av det.

I: Såklart, men hur står detta i förhållande till polislagen som säger att man ska rensa 3–5 år?

7: Å det ligger ju emot hela grunden att man ska ha kunskap om saker och ting. Å ligger emot det här systemet att man tittar på saker och ting som kedjar. Å i något perspektiv... för jag menar, den här smugglingen av stenen, den kommer att finnas om 10 år. Information i sig är inte irrelevant egentligen, för fenomenet kommer ju inte förändras. Individer förändras något. Calle slutar, Mårten börjar. Men själva fenomenet kommer ju finnas kvar. Å därför kan jag ju tycka att vi är väldigt bra på att försöka städa bort sånt som vi i våra egna undersökningar... för jag tror inte människor är särskilt bra på att tänka i perspektiv av år. Det ligger lixom i vår natur att tänka nu-nu och framåt. Men om man tänker 3–4 år tillbaka då kan det vara såhär 'oj det här är länge sedan'. Men tittar man på lixom, det här långa perspektivet, så är det ju inte särskilt långt. Så absolut motverkar det ju själva idén med underrättelsetjänsten att försöka rensa. Jag tror att all kunskap har relevans. Allting handlar om kontext och att sätta in det. Och att få känna till det så att säga. Sen kan vi ju inte behandla all information, såklart, men det är ju mycket så att man kan spara mer information och det handlar mer om att man ska kunna arbeta det i 'big data', alltså i datorprogram. Å där har vi mycket kvar att lära.

I: Citerar Ratcliffe 'Förut hade polisen lite information om när brottslighet skulle inträffa, nu har man mycket, men är dålig på att arbeta med den'.

A: Har du hört om 7 + - 2?

I: Nej?

7: Människan kan hålla 7 tankar i huvudet samtidigt... + - 2. Det betyder, sparar du inte strategisk eller metodisk information finns det ingen chans i världen att du kommer komma ihåg vissa grejer. Å hitta mönster och fenomen blir ju desto svårare. För då blir det ju inte bara enskilda kluster i information, utan man ska också sätta dom i en kontext. Redan här har du lixom förlorat bort redan 90% av alla som klurar på saker och ting. Å jag tror lixom att det här med... Jag tänker ofta på 7 + - 2. Jag tänker lite på mig själv på det sättet. Å det är därför som det är viktigt att man faktiskt organiserar. Å det tror jag polisen måste bli bättre på spontant. Å det här med att gallra och ta bort information, det är kanske ett symptom på att man tänker mer på det byråkratiska och praktiska. Nog för att lagar ska följas, men ibland kan jag tycka att det blir lite absurt. Hur ska man bekämpa brott och fenomen om man inte får ha kunskap om det? För jag tror gemeneman, om man skulle ställa sig ute på gatan å fråga hur man ska resonera om saker och ting, så skulle ju alla vilja ha så mycket information som möjligt. Även våra politiker. Det hade vart roligt att sätta alla riksdagspartier att försöka lösa ett problem och se hur dom hanterar det, å sen kommer man in med en pekpinne å bara 'näpp, såhär får ni inte göra'. Det finns anledningar att information för 10 år sedan även är intressant idag. Men det finns inte kvar. Nu har vi tvättat bort det. Allt handlar ju i slutändan om hur man hanterar information, å att man gör det på ett seriöst sätt. Att man faktiskt är målinriktad faktiskt, så att man kan bygga upp något som håller 30 - 40 år framöver va.

Det tror jag kan bli en stor utmaning för polisen i framtiden, där man aktivt försöker få in ny kunskap, mycket nya anställda man har kanske inget företagsmedvetande. Man sparar ju sällan det man är kunnig på, utan istället får man läsa och lära sig till det om och om igen. Och jag ser väll med en farhåga att det kanske kan bli så i framtiden, när vi inte får kolla på gammal information som har relevans. Man måste få en bra metod att spara grejer.

[Slut]